

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309526

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 22 వ తేది శనివారము

No. 290

సంపుటము. ౫

శాశ్వతముగా నామ సంవత్సర ఫాల్గుణ మాస బహుళ శుక్ల ౭.

సంచిక ౨౯౦

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమౌషధము

దైవ స్వప్నము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెలర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతం జనము డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేసి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

Mr. G. W. M. Reynold's Novels

Other Big Type Editions.

	Rs. A.
GRACE DARLING or	
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5-	1 12
Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0	3 0
Wagner 3 vols.	3 0
Seamstress in 2 vols. Re 1.	6 0
Margaret 4 vols.	1 4
Necromancer 3 vols. 2-4-0.	3 0
Agnes 9 vols.	1 4
Old London, 3 vols. 2-4-0.	1 4
Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0.	1 4
Coral Island 4 vols.	1 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3.	3 0
Soldier's Wife 2 vols.	2 0
Robert Macaire in 2 vols.	2 4
Young Duchess, in 4 vols.	7 6
Bronze Statue 4 vols.	12 0
Caunterbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	1 8
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	3 0
Mysteries Court of London 17 vols.	3 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	3 0
May Middleton 2 vols.	0 10
Rye House Plot 4 vols.	1 12
Pickwick Abroad 3 vols.	1 0
Loves of the Harem in 4 vols.	
Young Fisherman, complete	
Master Timothy's Book Case 3 vols.	
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH CO.,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

కావలెను

నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు తాలూకా కాంధారాపురము లో వేంచేసియుండే శ్రీ ఆళ్లగూడూరు పెరుమాళ్లు దేవస్థానములో ఆర్చకత్వమునకుగాను నెల 1-కి రూ. 25 వరకున నెలజీతము నకు వైభూతన ఆర్చకుడు కావలసి యున్నది. వైజీతముగాక నైవేద్యమునకుగాను రూ. 18-8-0 యివ్వబడును. రెండు పూట లాక్ష పూజ జరుపవలయును నైవేద్యమునకుగాను యిచ్చెడి వైద్యబుద్ధి బియ్యముకొని రెండు వేలలకుండు నైవేద్యం నెట్టు వలసియుంటుంది. అట్లు గాక యిద్దరు కుటుంబస్థులు వచ్చిచేరి ఉదయం ఒకరున్న సాయంత్రం ఒకరున్న చేయుటకు యిష్ట మున్నయెడల ఒక్కొక్కరికినీ నెల 1-కి రూ. 15 వరకున జీతముతో నియమించబడుదురు. పంచేయూటకు ఒప్పుకొనిన వారు వై వ్రధవారింపిన గ్రామంలో దేవస్థానమునకు సంబంధించి నేల తోట వగైరాలకు దేవస్థానపు బ్రహ్మిగా యేండు వారి ఆధికారమునకు లోబడి వైచారణ చేయవలసి యుంటుంది. పనిలోనుంచి కట్టిపోవుటకు యిష్టపడినట్లయితే 6 నెలలకుమించు నోటీసుయిచ్చి నిల్చిపోవుటకు యింకా యిండువిషయమైన నిబంధనలతో ఆగ్రహేంటు వ్రాసి యివ్వ వలసియుంటుంది. ఈ పనియందు ప్రవేశించుటకు యిష్టమైన వారు యిదివరలో ఆర్చకత్వవిషయంలో బాగా తరిగిపెరిగియు నట్లు యోగ్యతాపత్రములతో 1919 వ సంవత్సరం మార్చి నెల 25-వ తేదీకి లోగా యీ క్రింద చేరాలని చేసియున్నవారికి దౌఖిస్తులు పంపవలెను. (1515)

పి. ఆర్. గణపతి అయ్యర్,

నెట్టిటరి, ధర్మరక్షణసభ,

34-35, లక్ష్మీవర్ధిని, మైలాపూరు, మదరాసు.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

(1531)

ఎలక్ట్రికల్ వనిముట్లను రిపేరు చేయుట యందు మంచి అనుభవముగల ఒక ఇంజనీర్ (Instrument Mechanic) పెరంబూరు వద్దనున్న వనిచేయుటకు కావలెను. ఎంతకాల మనుభవముండునదియు, ఎంతజీతం కావలసి నదియు తెలుపుచు అర్జీయిం ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే కంపెని లిమిటెడ్ ఎంజనీరుగారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

ఆటో దిల్ బహార్.

ఇక్కడికొకటైతే కనుకనుండి, సాటిలేని చుట్టూను నువాననుగలది. అల్పబోటగాని, సారాంతముగాని, చేర్చబడకయే స్వేచ్ఛ చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలనైకొన్ని రిండువులు చిలుకరింపినచో, మనోగ్యతకు ఈకావన నిష్ఫలమరించును.

ఈ క్రింది వర్ణనలు సీసాలలో నుండును.

తిన్ననైజా (చర ద్రాం)	సీసా 1-కి	రూ. 0-2-0
మధ్యరకము నైజా 1-ద్రాం	"	" 0-12-0
వేగోకనైజా 2 "	"	" 1-4-0
వడ్డనైజా 4 "	లేక 1 కొన్ను	" 2-0-0

2. పి. ఇద్దరు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

వడ్డెల, కట్టణములందరి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులూ దొరకును.

అనేకమగు గళలు నెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనుగొన్ను సిసావైపును, కార్డునైన ఆటోదిల్ బహార్ అను శేవలను పరిశీలించుచు పుణ్యదీప్తి ప్రభుత్వమునకు సలహామాలను పరిశీలనచేయ గోరవారి జనునవారి.

ప్రారంభంలో అణావేయ్యుటకు నువాననకాదు. ఈ విషయము వలపుదును.

పోలవరములు, అంబేద్కర్ ప్రాంతములలో కలపెని నెం. 1531, బుద్ధావనీకర్మశిల్పి, బొంబాయి

(1457) జర్మనీదేశపు రంగుపాడర్లు లేవని ఎంతమాత్రము

నిరుత్సాహ పడవలదు.

బిరోసా, అమెరికా, జపానుదేశముల నుంచి మాకు రంగుపాడర్లునున్నవి. వేరుగా వచ్చుచున్నవి. పట్టు నూలు, ఇమిటేషన్ పట్టు, తోట, కాగితం, దారము మొదలయిన వాటికి రంగుపాడర్లు అన్నిరకముల పాడర్లు మాయెడ్ల 1 గతి డబ్బాలున్నవి. వీరయలున్నవి. ధర సరసముగా దొరకగలవు.

అలిజరైక్ 20% చాతురీపాలు మాకర్లు నున్నవి. అవిలైను పాట్లున్నవి, పొటానున్నవి. పట్టుచేయవలెను.

కావలసినవారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయకోరెదము.

తంజివిలాసము "తామర" }
పోస్టుబాక్సు నం. 38.

చారి అందు రాం,
మార్పుగేటు, మధుర.

అంధప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, మీ ఆంధ్రదేశ పత్రికయందు (15-8-19)

క్రమబద్ధమైన సామాజ్య కానిన సభ్యులు తలలు బిల్లును
కానించుటను గూర్చిన చక్క చదునవలెను నూనవలెనని చింత
సమద్రును మునిగి దరిదరిలేక యున్నది. ఆనధికార పథ్యల
మొత్తమును సుగంజమును ప్రభుత్వమువారి చేవి తెన్నుపఱియి.
మనకర్మములను చేసిపడేయుటకు మన మెల్లరమును పరాక్ర
మని సాధింపించును నాపరమేశ్వరునకు ప్రతిపదిగ దనుచేసిన
మహాత్మాగాంధీగారి యుపదేశముల ప్రకారము నడచుకొని
కాన్యకమహానకు గడంగిలిమేర ఫలము చేపూరట సత్యము.
ఆనది యుపదేశము సత్యాగ్రహవ్రతము. మన ఆంధ్రసోదరు
శ్రీకృష్ణుడు మహాత్మాగాంధీ శ్రీ మత, కా. నాగేశ్వరరావు
గార్లును సోగోపాధ్యక్షులుగ నేర్పరచుకొని ఆచరింపవలెను.
సత్యాగ్రహ వ్రతము ప్రభుత్వమువారిని బెడరించుట కాదని
నాలకి విన్నవించుచున్నాడను. మాతశీయుల సంకల్పము లీడే
యటకై మహావహులచే యుగ్రహింపబడిన వ్రతమనియు
గూడ విన్నవించుచున్నాడను. విగోపాధ్యక్షుడను గూడ
ఆరాజమునున్నారనియు యీసమీపచట్టములకు తేనియుగూడ
మన మీయాంధ్రప్రతిః మూలమున తెలిసికొనియే యుక్తా
రము. రాజద్రోహులను కక్షించుట కింతమహానకు ఉండినచట్టము
చాలవా? రాజద్రోహుల కనుగొననియగుటబడిన సి. వి. డి.
కాళుచాలవా? చాలిన నీక్రొత్తచట్ట మెందులకో, కాననీ బాం
బాయిరాష్ట్రపుండును కిల్లినగరమందుకు చెన్నపురి యందును
ఇంకను కొన్ని నగరముల యందును సత్యాగ్రహవ్రత మాచ
రణలొనరి రానిధ్యమయి యున్నది. ఆంధ్రసోదరు తెల్లరు శ్రీ
నాగేశ్వరరావులను సుశీష్టు మనుసరించి సత్యాగ్రహవ్రతమాచ
రింపవలెను. ఈ వ్రత సతీన్యాయ సమృద్ధిమయిన దని ఆంధ్ర
ప్రతిః మూలముగ తెలిసికొని యున్నారము. కావున ఆంధ్ర
సోదరుల శ్రీవ్రత మకలంబించి బాంధానిని బడయవలసిన దని
చేరు ఆంధ్రుడు

స.బా.రెడ్డి కాలనీ } మా. బి. శర్మ.
17-8-1919

కిరసనాయిలు - ప్రజల అవస్థ

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు :

అయ్యో, కిరసనాయిలును గురించి దొరతనమువారు ఎట్టికట్టడి ఏర్పరచినదియు మీ కందరకులు తెలిసిన విషయమే. అయితే అకట్టడి ప్రజలకు ఎంతరకు లాభదాయకముగా నున్నది. వర్తకులు నూనెను బహుళముగా అమ్మకాలకున్నారు. వాల్లె అమ్మకాలని కారణమున ప్రజల కందరికిని దొరుకుటలేదు. నూనె అమ్మకముచేయు దిన మెప్పుడువచ్చునా యని నిర్ణీయించు అదినము రాగానె జనులందరును నీసాకాయలు పట్టుకొని బయలుదేరి నూనె అమ్మకముచేయు స్థలమును సమీపగూడి యొకరికన్న నొకరు ముందు పోయించు కొనవలె ననియు అలస్యమైనచో నూనె చిక్కదనియు గందరగోళపడి యొకరి నొకరు త్రొక్కుకొనుచు నూనె దొరకనవారు జన్మకరించినట్లును, దొరకనవారు అకాభంగమున బొంది ఉన్నారనుచు భాగీశీసాలను చేతబట్టుకొని యీ రాత్రికి చమురుతేలే దీపము లెట్లు పెట్టుకొందును. ఎట్లు పనిపాటలు చేసికొందును. అని విచారపడుచు ఇండ్ల కేగుచుందురు. అనగానే అమ్ముడినచుండు జనులు అస్థలమున పడుపాట్లు ప్రత్యక్షముగా చూడవలెనేగాని మాటలతో వర్ణింప నలవిగాదుగదా ! ఇట్లు ప్రజలు పడు అరస్థలముజూచి ఏ అధికారులైన కనికరించి దొరతనమువారికి తెలియజేసిగాని మరొకవిధముగాగాని తొలగించులేమో యనుకొన్న వారు చూచుచున్నారా? లేదు. ప్రజలకష్టములు చూడకాలని ఏ జేలాభిమానియో బయలుదేరి యీ సమాచారముంతయు దొరతనమువారికి తెలియజేయవలె. అట్లు కొందరు జేశభక్తులు పత్రికలలో కిరసనాయిలుకై ప్రజలకుడు కష్టములను వ్రాసి యున్నారు; గాని వ్రాతలవలన అకగా యిట్టిట్లు బాధపడుచున్నారు అని భస్మించుటవలన విషయమంతయు బోధపడుట దుర్లభము. నూనె అమ్మకస్థలములందు జనులు గుంపులుగూడి యే విధముగా కష్టపడుచుండుటో అస్థిని అసమయమున భోటోగ్రావులనీనీ అనికూడా విషయముతోపాటు పత్రిక

బలాఁ ముద్రింపించినచో కండ్లారచూచుటకు వీలుగాకుండును. మరియు సంఘములుగా గూడి సభలుజేసి మహాజన్మ వ్రాసి కొని వాటిద్వారా దొరతనమునారికిని తెలియుని ప్రసలుతును తెలియజేసి, ఈ కష్టముల బారినుండి తప్పించుకొని నూనెకు సులభముగా పొందుపూర్వమును చూచుకొనవలె. మరియు యిందుకే గొప్ప అందోళన జేయవలె.

తేదీ 11-3-1919 డి. రె. వెంకటసుబ్బారావు

శ్రీ జ్యోతిర్మలమహాజననభ.

సప్తమ సమావేశము—ఆదిపర్వము.

26-3-19 తే. బుధవారం.

ఆంధ్రీపుత్రికా సంపాదకునకు.

అయ్యో, చేతులనకును రాజ్యాంగమునకును వేన్నయును
మట్టి రైతాంగమును యెప్పటికప్పుటికి కల్పించబడుచున్న కష్ట
పరంపరలు పెంటాడుచు రైతాంగము సుకములకుండి దిహింప
జేసికొనిపప్పుచున్నవి. నిలకడలేని కేజీల మెంటును, నీటితీరు
హెచ్చించబూనుట, బోయగేట్లని పెట్టి రైతులనుండి యక్రమ
ముగ హస్తీకరములపట్టుట, ఇవనూ, నూనూ, గుడ్డలు, నూనెలు
మొదలగు రస్తులై ధర లవరిమితముగ వెలిగియింప ధాన్యపు
ధరమాత్రమే నిర్ణయించుట, కల్లుసారాయి డిపోలు పెట్టి ప్రజ
లనువిర్భాగ్యులనుగా జేయుట, రైతాంగాభివృద్ధికి నావకరము
లగు మాతస్కరమినర్ లానుట్టులు ప్రవేశపెట్టుట, రైతాంగా
భివృద్ధికి నిర్బంధించితివిద్య లేకుండ జేయుట, మొదలగున
వెన్నయూ రైతాంగమును పెంటాడి వేధించుచున్నవి. వీరులగు
రైతుల బాధ లాపరాశ్చర్యనికే యెరుక!

శ్రీ వీరజనరత్నకుండును, దయాపురుషుండును, రైతు సంఘరత్నకుండును నగు శ్రీ మహాత్మా గాంధీమహర్షుల పాద ధూళియే శిరబులుపెడికొని, రైతుల సంఘకారప్రాయము జేయు కష్టపరంపరలను రైతుల స్వయంసాహాయ్యము, సాంఘిక సంఘటికలిగి, సర్వధర్మరక్షకత్వవిగ్రహములచే సుహృది అవ్యధిక రైతులవంటి స్వచ్ఛందజీవన సౌకర్యముల బడయుటకు బ్రయత్నించు టక్యంతానవ్యక్తము. ఇప్పుడు మన రైతాంగమును వేధించుచున్న కష్టములను గురించి యోచించుటకు 26-3-19 లేవీ బుధవారం ఉదయం 12 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెం గ్రామమునందు భీమరంగ తాలూకా నిడచుర్ర వాస్తవ్యులగు మ. రా. శ్రీ. నిడచుర్ర తత్త్వవ్యాపారి యాచార్యులైన, “కృపాజిల్లా రైతుల మహాజనసభ” సప్తమసమావేశము కానై యున్నది గాన సోదర రైతులందరు దయచేయ బాగ్గించుట.

కృష్ణాజిల్లా రైతుల సంఘ పరిపాలక వర్గ చఫ్ కూడ
జరుగును.

మ హా:—శ్రీ మహాత్మా గాంధీయహస్థల కావ్యనమం
పిలిపి. శ్రీ వారికి జబ్బుగా నంపటచే శ్రీ గాంధీయహస్థల
శ్రేష్ఠతనయులగు శేకదాస్ గాంధీయహస్థల సభకు విచ్చే
యొగు రని నమ్ముచున్నాము.

దామోజీపురపు నరసింహ రావు.

అవ్వన సంఘాధ్యక్షులు.

కోడూ నారయ్య.

కర్తా సీతా రామయ్య.

అహ్మన సంఘ కార్యదర్శుః.

కానూరు వెంకటాచలపతి చౌదరి.

తాజేల్ల కూడెం. శంకర వెంకటేశ్వర రావు.
18-8-1919. కృష్ణాజిల్లా రైతుల సంఘ కార్యదర్శులు.

అహారాభ్యాసము.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు :

అయ్యా, మనదేశమునకు గూలీవాడు మంచి కాలముల
లో సయితము దినము 1-కి రెండువేల కై నను దగినంత
నంపాదించుకొనకు జాలడు, ఇక్కాలంబున వాడు దెచ్చు
కొన్నది అరవూట బత్తినుమునకై నను జాలునా? ఇంకను
వెలల దినదినము పెచ్చిపోవుచున్నది కదా! దీనికి నెవరి
సేమనవచ్చు? ఆజ్ఞాపత్రిక బొందనిదే పంటలు! మొదలుగంటడిన
చోట నుండి సరకుల నిశుపహరిన దేగూడదు. ఆవానిశ్య
ముగ నట్టియాజ్ఞ లివ్వబడవు, ఇంతియకాదు. నిండుబండ్లు
తెచ్చుకొను శక్తిగలవానికి గాక యాజ్ఞాపత్రిక లియ్యబడవు.
కాన వీని బొందుట భవమంతులకే సాధ్యము. సామాన్యవాదా

రెవల్యూ కలెక్షన్లు ఇట్లు శ్రీమంతులగు వర్తమలకు సంభారాధ్యక్షుల శీవలక్ష్మల నునుభుల శ్రీనివాస రమయ్య మొదల నిర్మామిమగొని తమ తమ పరిశ్రమల కొను వారికి దగిట్టుల భారణల గల్పించుగొని యాత్మలాభమును చూచుకొనుచు నుండుట నై జులై యొప్పుమాడె. ఇట్టి దుర్దశలో నొక్కటియు యిందుకు సహజ మొనర్చుచుండెను. ఈ యుపాయము దైవయోగమున నున పరిభ్రష్టుమునాకి న్నుద్ధించెగాని లేవున్న నితరవిధక బీదల నేమియు ఆహారాభివృద్ధి యుపదనముం జేయించునకు దా ఇట్టి మహాపకారము గావించినది బర్మాదేశపు బిశ్మముల రాకలకు. ఆ యన నివియును యుద్ధపూర్వపు భారణల మేరమొలకలకయ యున్నవి. మఱియు నొక్కొక సమయమున నివియుం దొరుకుటలేదు. ఇప్పటి భరణంబిమా 66 రుల మొల నిరుపగల శేషన బిశ్మమురి, కందిపప్పు 4, ఉద్దిపప్పు 3, నెనరపప్పు 3, రాగులు 7, గోధుములు పొత్తుగా లేవు. నెయ్యి వీని 1-కి రు 3 లు, మంచిమాన వీ 1-కి రు 1-12-0, ఆముదము రు 1-12-0, భరణిల్లుబుండ దినము 1-కి నాలుగణాలు సంపాదించుగొను మరుణాదు ఒక్కొదిసపు నూలికి శ్రీయే వ దార్థమొలెంత గొనవచ్చును? అట్లుకొన్న వానిచే బ్రాణధారణ సముం జేయుట సాధ్యమా?

ఇట్టి దుర్దేశము బోగొట్టక జాలువ దెద్ది? లక్షలకొలది
విలువల ధాన్యములను ముఱు ఇరుపదారుల యెఱుగుటను వా
సంయుటకు దగిన బండ్లు చాలమొకటి యచ్చటచ్చట దొ
ల పొలితి పండుగులై వడి నున్నవి. అందున, వారాశ్రుతి
కలంగుక జనువులుండును. దీనికి కారణమెవరికైనాంబ
ధూరురథ వాహనాది సామాగ్రి పొచ్చివచ్చునుగదా.
ఇంటియ కాదు. ఆజ్ఞాపతికల నిచ్చునధర్మని కొట్టివేయ
వలయు. మఱియు నిట్టి సంగటముల సరుకారముండ మన
“మద్రాస్” అధిష్టానమునుండి యిక్కరాధిష్ఠా నాదులకు
ధాన్యాదుల బోనీక గొప్ప కొటాహుండు నెలవులనుండి
వలయువానిని రప్పించుకొనుటకు దగిన యుద్వయముల గా
వింపవలయు. ఇట్టి కాలమున నాలస్యము వివము. మహాజను
లారా! బీదల రక్షించి పుణ్యవదని గాంచ నిచ్చ మీకుఁ గల
దేని ఆచ్యుటచ్చట సభలఁగూర్చి జనుల మహాభీష్టము లిట్టివని
తెలుపు నిర్ణయములఁగావించి వాని మన రాజధాన్యధికుల
కుఁ దెలియఁజేయుటయే కాక తెక్కలేని జనుల సంతకముల
తోటి దీర్ఘగరంబుననుండు ఇండియా ప్రభుక్య ప్లానాథ్యకు
లకును మద్రాస్ సభిష్టానాధికారులకును బంతుకొనవలయును.

గాడిచర శ్రీనివాసరావు.

చంద్రగిరి.

రిటైర్ డిస్కం రిజిస్ట్రార్.

మదరాసు అండు సదరమరాటా
రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా స్పృశేయ కాబడినది.)

నాటిను.

153)

తంతి, తులిహాను, ఎల్వీక్ కవర్ మొద
లైన లైనులను నిర్మించుట యందును, వాటిని
సరిగా చూచుకొనుట యందును మంచి అను
భవముగల లైను మేస్త్రీలు కావలెను. దరఖాస్తు
దార్లకు ఆంగ్లేయభాష బాగుగ వ్రాయు చదువ
తెలిసియుండవలయును. జీతము రు 30 మొదలు
కొని రు 60 వరకు యోగ్యతను అనుసరించి
ఇవ్వబడును.

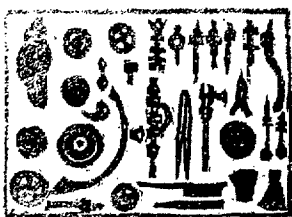
అర్కోణం, ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వే ఎల్పి
కల్ ఎజెసియ గారికి స్వదస్తూరితో దరఖాస్తులు
పంపుకొనవలయును.

ఉచితము ! రు. 3000. ఉచితము !
వివరములుకోరువారికి తెలుపబడును.

ఏజంటుకు మంచిక మీషను యివ్వబడును.

అడన్సు:— ఇ ఎం. శర్మ అందు కంటేని,
1527 పొన్ను తాణేలంక, గోదావరి జిల్లా.

TOHFAFROSH
WATCH & Co.,
Dealers in Watches
Materials Tools,
BHENDI BAZAAR,
Post No. 9,
BOMBAY.

881) శ్రీ తరమల ఆంధ్రభావతో | వాయవలయము.

ప్రాంపనివాంద్రసభ.

గాంధీగారి యువదేశము

అనేకమంది ప్రాంపనివాంద్రులు నిన్న ఉదయము గాంధీ మహాశయిని ఆశ్రమమునకు సమావేశమయిరి. ప్రస్తుతపు సమస్యకట్టుకల్ల మీద విమర్శ జరిపి వారా అని పనికొండను గాంధీగారి రచనలను, తదని వాని ప్రత్యుత్తరములను పఠించి, ఈ సమస్యను ఎన్ని దినములవరకు చేయుటకు వారికి కత్తికలదో గాంధీగారి రచనలను, మరియు 10-15 దినముల వరకు యింత కట్టుకలదో నుండగల పని వారిలో సులభము చెప్పెను. పిమ్మట

గాంధీ మహాశయిని

ఇట్లు నడిపెను. — మీ సమస్యకట్టుకలూ నేను కొంతవరకు వినియున్నాను. మీ కోరిక తీసికో నాకు కొంతవరకు తెలియును గాని స్పష్టముగా తెలియలేదు. కంపెనీవారి ముద్దేశములు కూడ నాకు తెలియవు. కాబట్టి మీ కోరిక లన్నియు సంతృప్తికరముగా న్యాయమైనవో కావో నేను చెప్పజాలను. మీ కోరికలు న్యాయమయినవే అయినయెడల మీరు చేసిన సమస్య న్యాయసమర్థమే అని నేను దృఢముగా నమ్ముచును. వారి భావలకు యజమానలతో పనినొచ్చు తెప్పకొన్న పిచ్చుట, యజమానులు విని యెడల సమస్యయే మంచి అయినను, భర్తయైన కారణముననుండల సమస్య జను ప్రదముగా జరుగగలదు. సమస్యకట్టుకలూ చేయలను య కుండుట చెందవచ్చు ముందున్నది. మీ యజమానులకు గాని మీ కోరికలకు వారలకు గాని మీ లేనిదయిన భావక కలుగజేయు కూడదు. ఎంతవరకు కలుగుచున్నను సరే మీరు సత్యమునే సమర్థముండవలెను. సమస్యకట్టుకలూ ఎక్కితముల నయినను, ఎడబాటుల నయినను భరించుటకు సంసిద్ధులయి యుండవలెను. ఇట్టి మతసంబంధమయిన సమస్యలకు అది తప్పుక జనుమనియును, మీరు చేయుచున్న సమస్య అట్టిదే అని నేను తలచుచున్నాను. మీ అందరూ సభి భావముతో పరిశీలించుచున్నవారు, మీలో సులభము పని లోనికి వెళ్ల నందుకు నేను పరమానంద భరితుడ నయి యున్నాను. మీరు కొంత భావముతో మెలకు ముందులకు కూడ నే నానందించుచున్నాను. అంతవరకు చేసికొ బట్టి మీ కోరికలు తృప్తికరముగా నెరవేరువరకు మీ సమస్యను మీరు వదలకని నేను తలచెదను. మీ కోరికలను మీరు ప్రాతిపదికలుగా చేయవలెను. అదియేనో మీ యందరకును స్పష్టముగా తెలియవలెను. అని పరిష్కరింపబడ నున్నపుడు మీరు మీ కోరికలను హెచ్చిపరచు. అప్పుడు పట్ట మీ కోరికలను మార్చుటగాక, హెచ్చించుటగాని చేయుచుండిన యెడల మీరు తప్పు మార్గము నడచుచున్నారని నాకు తెలుసును. మీరు సమస్యకట్టుకలూ మీ రొప్పుకొనవలెను. ఎందుకల్లనగా, మీరును, కంపెనీవారికి, ప్రజలకుకూడ మీ కోరికలు న్యాయమైనవని కావో వారు చెప్పగలరు. మీ కోరికలు న్యాయమయినవయి, నేను నడిచినపద్ధతుల ననుసరించి యే మీరు ప్రతినిధులనును సమస్యకట్టుకలూ మీకు తెలియదు మీరేమి జేయవలయుచున్నారో చాలా కాలము సమస్య చేయుటకు తగినంత భయము మీ అందరకు లేనది నే నెరుగుచును. మీరందరూ బలమయిన కేరీములుగల పని వాంఛు; కాబట్టి భోజనములకు యితరం సమానుమైన మీ కార్యకర్తల వేతనముల నేను సలహానిచ్చుచున్నాను. బలవంతములయిన ఆ వయసములు గలిగియుండియు, భోజనమునకు యితరంపై నాధారపడియుండుటవల్ల ఆత్మ గౌరవమునకు లోటుగలుగు. కాబట్టి తాత్కాలికముగా ఏకయిన పనులలోనికి మీరు వెళ్లవలెనని నేను ఉపదేశించుచున్నాను. న్యాయమైన పనిచేయుట యెక్కువ అకౌరవము కాదు. నేనే మీ స్థితిలో నుండినయెడల పొరపది దొరికియెడల వారిపై ననులేని యంతకాలమైనను సమస్యచేసి యుండును. అనాద్యు దాతాదులలో 25 కోట్లను సమస్యచేసెను. ఆ చక్రవర్తిని చెప్పటకు చేరజాలను. ఆ సమస్య నూర్చి మీ స్నేహితుల నెరుగవలెను మీరడుగవచ్చు ఆ సమస్యకట్టుకలూ నెలకు 40 రూపాయల జీతములుగా చెప్పుకొనుచుండినవారు సహా పారపరిచేసి ఒకవోటునుండి మరొకవోటును మట్టిపూడ మోసిరి. ఇట్లు చేసికొను 4 జిల్లాలకు సంబంధించి వారికుటుంబములను పోషించుకొనిరి. కాబట్టి 10 వేలకుండి సమస్యకట్టుకలూ పరిపూర్ణ విజయము గాంచిరి. మీ కోరికలు న్యాయమయిన

సత్యాగ్రహవ్రతము

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారి భావములు

సత్యాగ్రహ వ్రతాద్యములు నెడల అభిప్రాయము గల వారల కల్లరకును డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు సత్యాగ్రహ వ్రతాద్యములకు సంతకము చేసిన వారల సంతోష దాహకముగా నుండవలెను. ఒక విశిష్టతని మీకిది జరిగిన సంభావనలు నా బొంబాయి వచ్చునను:—

విలేజి:—సత్యాగ్రహ వ్రతముగూర్చి మీ అభిప్రాయమును తెలిసికొన నెల్లరును మహానల నానందులై యున్నారని. మీ భావములను నాకడ తెల్లించుటకు మీ కెట్టి అభ్యంతరమైన గలదా?

అయ్యగారు:—మీరు నడిచినరీతిని, ఈవిషయమున నా అభిప్రాయమును తెలిసికొనగో ప్రజలు మహానలమై యుండుటకు గారణము గన్పట్టుట లేదు. ఇదివరకు మీకు టప్పు వాడియా, అందరేలు గాని నిష్పాధావాని నిద్రపుమున జరిగిం అందోళనమున నావ్రతమును ప్రజల తెలియజేయించిరి. ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సమావేశమున భార్యను ఏడుగురు పెద్దయజమానులతో సులభముగా ప్రకటించుట నే నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములబట్టి సత్యాగ్రహవ్రతము నెల నాకుగల భావములు విన్నవించుట కాగలవు. అభావము లింతవరకును మార్పు జేవలెను.

విలేజి:—సత్యాగ్రహవ్రతము గూర్చి మీ అభిప్రాయములు ప్రకటితము లగుటకు అదియేనా ప్రథమపర్యాయము?

అయ్యగారు:—కాదు. అదియే ప్రథమపర్యాయము కాదు. ఇదివరకు మదరాసు నగరములో సమావేశమైన కాంగ్రెసుసభ కావ్యం సంతృప్తికరముగా నుండినప్పుడు నేనొకరినొకరు న్యాయమునందు, ఈ దేశమందలి నిరంకుశాధికారము లొలం గుటకు దక్షిణాఫ్రికాలో గాంధీ మహాశయిని చే ననుపంపుచుండిన విధానము నుండవలెనని నేను తెలిపియుంటిని. మహాత్మాగాంధీగారి రచనల దెలిపిన వాక్యాలు సులభముగా నున్న అప్పటి నా అభిప్రాయములు యిప్పుటికి నా విధముగా నే యున్నవి.

విలేజి:—మీ అభిప్రాయములు మీరందరకును కారణము మీ?

అయ్యగారు:—ఈ విషయమై ఆలోచించిన కొలది నా నిశ్చయము దృఢమగుచున్నది. దినదినాభివృద్ధిగాను ప్రస్తుత ప్రభుత్వముయొక్క చర్యలన్నియును లొంగియుండు కింకరంబై యుండునంతరము నాకు గానిరా లేదు. మన కష్టనిర్మూలమునకు కలుగు ప్రయోగ మన్యాయమున నే ననేకపర్యాయములు వ్యాపించి యుంటిని. ఏలకన, పశుబల ప్రయోగము న్యాయసమర్థమైనను, అందులకు కలము పాధన సౌకర్యములు మనకల్లలేవు. మన భౌతికస్థితిని నిర్ణయించు కష్టము మన జీవనమున కిప్పుడలయుచున్నది. ఇప్పుడు మనకు లభించు నెట్లును నిశ్చయించుచున్నది. లేయెడల, ఇకరకాలులు లేవు యెడల గానింపబడు నిరంకుశాధికారము నెదిరించు మార్గము మనకు కల్గినది. మీరందరూ నమ్ము ఆయంభ మాన్యముగా జేయవలెనుగాని చేయక కారణము నుండిం చుట లేదు. ఇందువలన మనకు మోక్షము ఆసలేలేననిగాని, ఒకవేళ అదియున్నను అది నిష్ఫలములగున గాక, ఇకరమార్గముల మనకు లభించుననిగాని యూహించవలసి యున్నది. ప్రపంచ శ్రేయార్థము మన వాగరకము సురక్షితము కావలసి యుండుటచే, మనకాలి అంతము సొంకుట దుస్సాధ్యమని గ్రహించవచ్చును. మన జీవిత విశేషము గానించుచున్న ఈ అధికారమునండి మనకు విముక్తులగు మార్గమేమి? మన ఆస్థిలను, మన విన్నపములను అధికారుల లక్ష్యపెట్టుట లేదు. కావున జీవితసౌలభ్యమును దుస్సాధ్యము గానించు సత్యాగ్రహ వ్రతాద్యములను మీరీత్రములను తెరువగల మార్గమని నా అభిప్రాయము.

విలేజి:—అది సాధ్యమా?

అయ్యగారు:—అట్టి స్థితి కు లేగవుటకు కొంతకాలము పట్టుకలు నిశ్చయము. ప్రస్తుతము ప్రారంభింపబడిన యుద్ధము నేను నే దలచుచున్నాను. నేను చెప్పినట్లు మీరు నడచు కొనెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. అట్లు జేసినయెడల మీరు తప్పుక జనుమనియెదగలరు. నన్ను చూచుటకు ప్రత్యేకముగ యంతరంగము వచ్చింపకుట నేను మోకందరకును వందనము లను జేయుచున్నాను.

మహా, ముందు రానున్న మహాద్వయ చిన్నాచుని అంగీకరింపక తప్పదు. గాంధీగారి నీ నగరమున కావ్యంనించువపు డధ్యక్షుడునుగ నుండి నే సుసంజిన ఉపవాసము నాకిప్పుడు జైల్లికి వచ్చుచున్నది. సహాను భారతరాజ్యాంగ కావ్యదర్శి గారు ఉపయోగించిన “మాతన దృష్టమే” ఫలవిరహితమైనది గ్రహించి యుంటిని. సంతాపమునకు సంతాపమునకు బూర్వమున మన స్థితి యెక్కువ దుర్భరమని గ్రహించినప్పటినుండియు, గాంధీగారింటి మహానలముల క్రింద కేటెరులై నిన్ను భారతీయుల భావ్యభ్యుదయము దుస్సాధ్యమని నేను నొక్కి వక్కాజేందితిని.

విలేజి:—అట్టి మహానల లగు నాయకులు లభింప గలరా?

అయ్యగారు:—ఇప్పుడు అట్టివా రధిక సంఖ్యాకులుగ లభించక పోవచ్చును. కాని కాలక్రమమున మీరు లభించుట కెట్టి సందేహమును లేదు. ఇట్టివారు భవంతులలో నున్న వింశతు. శ్రీయంతులు సత్యాగ్రహవ్రతఫలితము లగు కష్టములకు తాళజాలరు. దక్షిణాఫ్రికాలో గాంధీ మహాశయిని అనుగమించిన తరగతులనుండియే మీరు దృఢునియెదరు. గాంధీ గారి లక్షణమున చేసిన భార్యము ఈ దేశమున మీ చేసిన దున్న మహాత్మాగ్రహవ్రతము మని గాకు తరువుగ నుండించుచున్నది. కొంతకాలమువరకును ఈ యుద్ధమన్యాయము దృష్టాంతము గాక పోవచ్చును. కాని దీనివలన వైతిక లాభ మపారము. దీని నిరంకుశాధికారము తృప్తికరంబగునను. రాజకీయస్థితి తెలిపియుండు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యస్థాపనమునకు మూలాధారమగు కళులయనకు ప్రతిపాదముగా ఆధ్యాత్మిక కీర్తిని వినియోగించుటకు ప్రజలు నిశ్చయించిరి. రాజకీయస్థితి గానిచే బలకరమైనది తెలుపబడిన వాక్యము నిజమగునెడల, ఇది రాజభక్తిని నాశము గావించుట నిశ్చయ మగుటచే భావి స్థితిని అంధకారబంధురముగా నొనర్చు పని భయమగుచున్నది.

విలేజి:—ఈ యుద్ధమన్యాయమునకు కలయు విఫల మార్గములను మీరు తెలుపురా?

అయ్యగారు:—ఆకార్యము ఈ ప్ర దేశములలో ఈ యుద్ధమును నడపు నాయకులచే జరుపబడవలెను. ఈ భగ్న మతి కష్టమగును, పరిశ్రమమును అయినది. ఈ ప్రత స్వీకారమును గావించినవారు దీనిని మిగుల దైవ్యముగా నడచుచుండువలెను. ఈ వ్రతము నడుపుచు వారి సంఖ్య అల్పముగనున్నను విశిష్టతను, కాని ఉన్నవారు మాత్రము దైవ్యసంపన్నులై యుండవలెను. గాంధీగారిచే యీ విషయము లన్నియు బాగుగ యోచింపబడినవి. విఫల విషయములు వారివద్దనుండి లభింపగలవు.

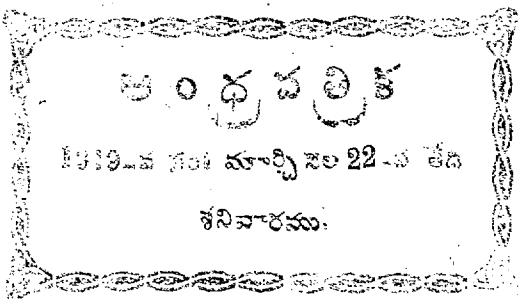
విలేజి:—ఈ విషయమై ప్రజలు లగు నాయకులలో వైతము అభిప్రాయభేదము లున్నవి మీరు తెలియును. ఈ స్థితిగతులలో నిది తప్పు మార్గాంతరము లేనియెడల, ఇట్టి అభిప్రాయ భేదములకు గతం జేమి?

అయ్యగారు:—గాంధీగారు తెలిపియుండు వర్తిమహారికి కలము త్యాగ మపారము. ఇట్టి స్వార్థ త్యాగమును మాడ గలవారి సంఖ్య అల్పము. మీ యుద్ధమన్యాయము నెంతవరకు గ్రహించినను, దీనికి కలముకీర్తి లేవంకుటచే దీని నకలం చించుట సమంజసము అని సరియమగుచున్నది. కావున యీవిషయమై అనేక ప్రకటనములు వెలువడుచున్నవి. ఇట్టి వారి భావములను మనము మర్యాదతో తిలకింపవలెనుగాని, విమర్శనమునకు నురిచేయుట భర్తము కాదు. ప్రతిసత్యాగ్రహ వ్రతాద్యములకును తనతో నేకీభవించని వారియెడల ప్రేమను జూపు టత్యక్తమగును —“హిందూ” పత్రిక

రాజకీయస్థితి గాని నేటిదినమున స్థితి నగరము విడిచి బోదా, మోదరావారు, ఆల్బర్టు సంస్థానముల దర్శించి, ఏప్రిలు నెలలోనికొన్ని నెలలు చేరుదురు.

నోటీసు.

కంగుండి సంస్థానం యిలాఖా కనకలక్ష్మిద తాలూకాకు చేరిన ఆడవులలో నుండు పచ్చికట్టెలును ఒక సంవత్సరకాలము నంత తీసికొని పోవుటకు బండి 1-కి చెల్లించవలెనని కేసును 4-4-19 కు జేసి మా యెటెట్ కమిషనరీ సంస్థానం ఆఫీసునకు బహిరంగమైన యెలం చేయబడినది. కావలసినవారు యెల కాలములో 50 రూపాయలు దివానెట్టు చెల్లించి యెలములో కోరవచ్చునని యిందువల్ల తెలిపించబడినది. నిబంధనల వివరములు మా ఆఫీసుకువచ్చిగాని లేక వ్రాసిగాని తెలిసికొనవచ్చును. Kangundi Zamindar's Office K. J. Venkatapathi Naidu Kuppam 17-3-19 Zamindar of Kangundi

ధర్మసందేహము.

చ. అనుభవమెట్టివారలకు * సంపద ధర్మకథలు ధాత్రితో
విను పడితేపురంజోకకు * విశ్రుతభక్తి పరాజయిండు గ
ల్లు సెంకలుగండ్లనందించునుగోరి సవాతనధర్మమూడియె
వ్వరికిని నీవబోలె బుధ * దర్శింప యిట్లు చరింపవచ్చునే
ధా. అ. ఆ. గి.

మానవులకు సంపద సమయములందు ధర్మ నిర్ణయము చేయుట కడు దుర్లభము. వ్యక్తులకు జాతులకు ధర్మస్వరూపము వారి వారి సంస్కారమున కనురూపము గా గోచరంబగుచుండును. సామాన్యవిషయములందు ధర్మనిర్ణయము సాధ్యమైనను మహద్విషయములందు విషమదశయందు ధర్మసందేహము సహజముగ గలుగుచుండును. సంజేహనివృత్తికి వేదవిహితంబులు శాస్త్రవిహితంబులు శిష్టచరితంబులు సాధనంబులు. అయినను ఆత్మక్రబోధమే సంజేహనివృత్తికి ముఖ్యసాధనముగ నున్నది. ఆత్మక్రబోధము లేని డోలాయమానమానసులకు ధర్మప్రవృత్తియను సంజేహనివృత్తియకు దుర్లభములు. కాని మహాత్ములకు ధర్మప్రవృత్తియను ధర్మస్వరూప నిర్ణయమును దుస్థరములు గావు. బుద్ధునకు సర్వవ్యాపకత్యాగము చేయునపుడు ధర్మసంజేహము గలుగలేదు. శ్రీరామున కరణ్యవాసమును గైకొనునపుడు డోలాయమానమానసప్రవృత్తిలేదు. నీతాజేవికి శ్రీరామునితో సర్వ్యావాసమును గోచునపుడు ధర్మసంజేహము లేదు. హరిశ్చంద్రునకు సత్యవ్రతమునకై సర్వమును గోల్పోయినపుడు ధర్మసంజేహము లేదు. ఏను క్రీస్తునకు కొరతకు వేయబడినపుడు ధర్మమృతి గలుగలేదు. మహాత్మగాంధీకి సత్యాగ్రహవ్రతమును స్వీకరించినపుడు ధర్మసంజేహము లేదు. ధర్మస్వరూపమును బాగుగ గ్రహించినవారలు మహాత్మాగారును జేయగలుగుదురు. ధర్మస్వరూపమును బాగుగ గ్రహించని వారలకు త్యాగస్వరూపము సుగ్రాహ్యముగాదు.

ధర్మనిర్ణయము - కాలటు బిల్లులు

భారతీయులకు జాతీయజీవనమునందు విషమదశ సంప్రాప్తమైనదని వర్తమాన పరిశీతులు విస్పష్టము చేయుచున్నవి. కాలటు బిల్లులందు మొదటి బిల్లు ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ శాసనమయినది. కాలటుబిల్లులు ప్రొందపులందు సార్వత్రికులు రాజములు తామనులు ఖండించిరి. న్యాయమూర్తులు న్యాయవాదులు వర్తకులు పత్రికా సంపాదకులు తీవ్రఖండనమునకు బాలుచేసిరి. మితవాదులు జాతీయవాదులు నిరంకుశ శాసనములను ఖండించుచున్నారు. భిన్నదృక్పథములు గల మహాత్మగాంధీ సర్ చంద్రవార్మరు సరసింహేశ్వరశర్మ శాసనములను నిందించిరి. అధికారులు అధికారవర్గాభిమానులు, ఆంగ్లో యూరపీయులు యూరపీయులు వర్గాభిమానులు శాసనము నేకగ్రీవముగ ప్రశంసించిరి. భారతీయులు కాలటు బిల్లులు అశాంతికి గారణంబులనియును విశ్వాసము

శాంతికి సాధనంబనియును రూఢిగ నమ్ముచున్నారు. అధికారులు నిర్బంధశాసనములు శాంతిసాధనమునకు సాధనములని రూఢిగ నమ్ముచున్నారు. భేదాభిప్రాయముల కవకాశము గల విషమపరిస్థితులందు ధర్మనిర్ణయమును జేయుట దుస్థరమైనను ధర్మగ్రహణమున కవసరము గలుగుచున్నది. ధర్మనిర్ణయమును జేయుటయందు కాలటు బిల్లు తెవరిని బాధించునో వారి భావములను గ్రహించి విమర్శించుట ప్రయోజనకరముగాని బాధించని వారి భావములను గ్రహించి నిర్ణయించుట ప్రయోజనకరముగాదు. కాలటు బిల్లుల వలన యూరపీయులకు కేవలకేని కలలో వైవను నుపప్రవము గలుగదు. వా రేకగ్రీవముగ శాసనములను గొనియాడుటయందు వింతలేదు. భారతీయులు దవరాధులకై గాకను నిరవరాధులకు సంయతము బిల్లులవలన నుపప్రవము గలుగవచ్చును. స్వాతంత్ర్యస్థితికి మూలా ధారములకై భంగము గలుగుచున్నపుడు ప్రజలందరేకగ్రీవముగ శాసనములను ఖండించుట సహజము. పాలకవర్గము పాలకుల జేచుమునకై శాసనములను నిర్మించుట యాచారముగాని పాలకుల ప్రతిభకై శాసనములను నిర్మించుట ధర్మముగాదు. విప్లవకారుల కాకరాలైన ఐరోపా రాజ్యములం దే రాజ్యమునందును నిట్టి నిర్బంధక శాసనములేదు. ఏ రాజ్యమునందు లేని నిర్బంధక శాసనము హిందూదేశమున కేల కావలసివచ్చిన దను ప్రశ్నకు పాలకవర్గము సమాధానమును జెప్పవలయును. ఏ మూలనో 400 విప్లవకారులున్నారని 33 కోట్ల ప్రజలు కన్యయింపజేయుట కవకాశము గల నిర్బంధక శాసనమును ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరించుచు నిర్మించుట రాజ్యానీతియా, ధర్మమార్గమా, ప్రయోజనకరమా? ఇంతవరకు చేసినయేనిర్బంధక శాసనమునకైన శాసనసభయందు ప్రజాప్రతినిధు లిట్టి ప్రతిఘటనమును జూపిరా? అధికారులు శాసనకాలమును మూడేడకు విడుదలచినను శాసనమును విప్లవదోషములకు మాత్రమన్యుంప జేసినను ప్రజాప్రతినిధులందరును వారి సమ్మతులను వ్యతిరేకముగ నొసగిరి. శాసనమునకు సమ్మతించిన 35 మందియును అధికారులు పాశ్చాత్యులు. సర్ శంకరం నాయకు గ్రహచారాధికారవశమున నధికారులతో జేరుట సంభవించింది. అధికారులు పట్టుకట్టి వారి బలమునుకయోగించి ప్రజాభిప్రాయములకు ధర్మస్థితికి క్రతికూలముగ నిర్మించిన శాసనము ప్రజామోదమును ధర్మాంగీకారమును బడయుట యసంభవము. అధికారవర్గమునకు బలవిజయము గలిగినను ధర్మవిజయము ప్రజాప్రతినిధులకు గలిగినది. ధర్మవిజయము గల ప్రజలకు ధర్మారాధనమును నేరితిని జేయవలయునను ధర్మసంజేహము గలిగినపుడు ధర్మాత్ముడు మహాత్ముడు గాంధీ సత్యాగ్రహము ధర్మవిజయమును పూర్ణముగ ప్రతిష్ఠించుటకు సాధన మని ప్రకటించి నాయకత్వమునకు బానుకొనెను. రాజప్రతినిధికిని మహాత్మగాంధీకిని జరిగిన సంభాషణమునందును బలమునకును ధర్మమునకును గల సంబంధము చర్చింపబడినటులు తెలియుచున్నది. సత్యాగ్రహవ్రతము ధర్మవ్రత మనియును దురాగ్రహవ్రతము గాదనియును గాంధీ వారి యుపన్యాసములందు విశదముచేసిరి.

సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహము ధర్మాగ్రహము సత్యాగ్రహము త్యాగాగ్రహము అని సత్యాగ్రహచార్యుడు గాంధీ విస్పష్టము చేసినను ధర్మనిర్ణయమునందు

సత్యాగ్రహ నిర్ణయమునందును సంస్కారానురూపమైన సంజేహము గలుగుచున్నది. అనిబెజుంటు గాదు ప్రారంభమునందు సత్యాగ్రహము నామోదించినను నిపుడు సత్యాగ్రహమును ఖండించుచున్నది. సురేంద్రనాథ బెనర్జి మొదలగు మితవాదులు సత్యాగ్రహము జేశాంబ్దదాయకమని ప్రకటించిరి. సర్ విలియం విన్సెంటు సత్యాగ్రహము దౌష్ట్యమునకు మహాబీజ మని సంబోధించెను. గాంధీ మహాత్ముడు సత్యాగ్రహము శుభంబునకు మాత్రమే మహాబీజ మని సత్యాగ్రహుల కుపదేశించెను. సత్యాగ్రహస్వరూపమునుగ్రహించుటకు గల బాధకముల కీభిన్నాభిప్రాయములు నిదర్శనములు. సత్యాగ్రహము క్రోధసంభూతముగాదు, ద్వేషయుక్తముగాదు, దౌర్జన్యాత్మకముగాదు. కేవలము త్యాగమూలము. సత్యాగ్రహమునందు ధర్మసంస్థాపనమునకై ఆత్మసమర్పణము ముఖ్యధర్మముగనున్నది. ఈవైత ధర్మమును జాతీయ జీవనమునందు పునరుద్ధారణమును జేయుట సత్యాగ్రహుల ధర్మము. ఈ ధర్మప్రతిపాదనమునందును వ్యాపకమునందును లోపములు సంభవించిన, లోపములారాధకుల యవ్యక్తమువలన గలుగవలయునుగాని ధర్మలోపమువలన గలుగజాలవు. బలవిజయమును విశ్వసించెడి అధికారుల భావములకంటెను ధర్మవిజయమును విశ్వసించెడి సత్యాగ్రహులభావములు పవిత్రములనియును బలతమములనియును సుస్థిరములనియును ప్రీతితరము లనియును సిద్ధాంతమునందైనను జవాంగీకారమును బోయుచున్నది. ఐరోపా మహాసంగ్రామము ధర్మవిజయ స్థాపనమునకై ఏర్పడినదని రాజనీతిజ్ఞులు ప్రకటించిరి. జాతీయమితి నిర్ణయములు ధర్మవిజయమును స్థాపించుట కేర్పడినవని విల్సను మహాశయుడు ప్రకటించెను. కాని విల్సను మహాశయుడు ధర్మవిజయమునకు బాహుబలము మూలమని ప్రకటించెను. రాక్షసమైన బాహుబలము దివ్యమైన ధర్మమును స్థాపింపజాలదు. ఈ శరమరహస్యమును లోకమునకు వెల్లడి చేయుటకు గాని లోకమునందు స్థాపించుటకు గాని బలరూపమును బాగుగ నెరిగినట్టియును ధర్మ స్వరూపమును బాగుగ నెరుగినట్టియును పాశ్చాత్యులకు శక్తి సామర్థ్యములు లేవు. లోక మాకాంతీయచున్న ధర్మవిజయమును స్థాపించుటకు భారతజాతీయంబులు త్యాగవ్రతపరాయణులు సగు మహాత్మగాంధీని పోలిన భారతీయులకు శక్తి సామర్థ్యములు గలవు. సత్యాగ్రహవ్రతమునకు ధర్మవిజయమే పరమప్రయోజనము. సత్యాగ్రహము బీదజెడరంపు గాదు. సత్యాగ్రహము అప్రయోజకుల యార్జునులు గాదు. సత్యాగ్రహము విద్యేభుల నిర్వీర్యాత్ములు గాదు సత్యాగ్రహము అబలల విలాపాత్ములుగాదు. సత్యాగ్రహము సత్యమైన త్యాగము. సత్యాగ్రహము నిత్యమైన యాత్మబలప్రసర్యము. సత్యాగ్రహము దివ్యమైన ధర్మచరణము. సత్యాగ్రహము సమగ్రమైన బ్రహ్మర్షణము. గాంధీమహాత్ముని ఉద్దేశసంజేహమును దేశమునందు వ్యాపింపజేయునమకట్టిన సత్యాగ్రహులు ధర్మవిజయమును స్థాపించి భారతమాతకు లోకమాతకును పరమకల్యాణము నొడగూర్చగలరు. రాజప్రతినిధికి అధికారవర్గమునకు మితవాదులకు జాతీయవాదులకు పండితులకు పామరులకు గాంధీ మహాత్ముని సత్యాగ్రహవిజయమునందు సంజేహముగలదుగానివారి సత్యాగ్రహప్రవృత్తియందు మాత్రము సందియము లేదని నిస్సంశయముగ జెప్పవచ్చును. గాంధీగారి బ్రహ్మత్యాగధారమున సత్యాగ్రహయజ్ఞము లోకకల్యాణమునకు పరమ

ఫలము నొడగూర్చుటకు సకల జనులు భగవదనుగ్రహము వేడుదురుగాత! గాంధీమహాత్ముని నాలుగైదుదినములలో ముఖ్యమైన యాంధ్ర ప్రదేశములకు బోయి జనులకు సత్యాగ్రహమును మంత్రోపదేశమును జేసి సత్యాగ్రహమును జేయ సంగీకరించిరి. ప్రజ లీ మంచి తరుణమునందు సత్యాగ్రహమును స్వీకరించి ధర్మవిజయమునకు బోద్బడుదురుగాత!

ట్రాంవే పనివారల సమ్మెకట్టు.

ట్రాంవే పనివారల సమ్మె యారంభమయి, 12 దినము లయినను, ఇంతవరకును పనివారలకును యజమానులకును సమాధానము గుడిరేసి నూచన లెక్కడను గానినీవలేదు. వదంతి విజయగూచో, పనివారలు లొంగి పనిలో జేరినగాని, వారి కిష్టనిష్ఠులగుగూర్చి తాము విచారింప బూనమని ట్రాంవే యజమానులు పట్టుదలగలిగి యున్నటుల దెలియుచున్నది. మదరాసు కార్పోరేషను సభలో కనెలుగారి నీతివయమై ప్రశ్నింపగ, పని చాలించుకొనినవార లెక్కుడు పనిలోనికి వచ్చునదియో, తా మెటుల జెప్పగలమని, నుడివి యుండిరి. ఇంతవరకును పది, పదునైదువేల రూప్యములకన్న నెక్కుడు నష్టము ట్రాంవే కంపెనీవారికి గలిగినని మదింపు వేయబడుచున్నది. కాని మాట కట్టింపుకొరకును, ప్రతిష్ఠకొరకును ప్రాకులాడెడి ట్రాంవే యధికారు లింతటి నష్టము నైనను సరకుజేయక, మానముద్ర వహించి యున్నారు. ఆంగ్లో హైందవ కలెక్టరు, కొంచె కాల మాగిన, పనివారలు తమంతట తామే కాల భేరమునకు దిగెద రని, బోధించియుండెను. వెనుకటిమారు తగిన యేర్పాటులు లేక, ట్రాంవే సమ్మె త్వరలో ముగిసిపోయెను. ఆసమయమునందు దార భోజము జూపి అధికారులు పనివారల కోర్కెలను సఫలకరచి యున్నచో, ప్రస్తుత సంఘటనమున కవకాశము లేకబోయి యుండును. కాని, పని వారల లో మరల నిరాశ పెరుగు వరకును, అధికారులు వేచియుండిరి. ట్రాంవే పనివారల సంఘమువారి నన్ని మారులు తమ మొరలను దెలిపినను, యజమానులు పెడ చెవిని బెట్టిరి. తుట్ట తుడకు, సమ్మె యారంభ మగునని తెలిసినను, యజమానులు లక్ష్యపెట్టలేదు. సమ్మె యారంభ మయినప్పటియు, పనివారలు లొంగితిరుదురని వీరు ధైర్యముతో నుండిరి. కాని నిరాశాభూయిష్టులగు పనివార లీ తరుణమునం దెంతమాత్రమును వెనుదీయుటలేదు. తమ సంకల్పము లీడరువరకును, పనిలో బ్రవేశించెడి బాడ గన్నట్లుదు. స్వల్పవేతనములతో బని చేసెడి వీరిన్ని దినములనుండియు జీవనయాత్ర ఎటుల జరుపుచున్నారో యూహించినచో, వారి స్థయిర్యము వెల్లడి గాగలదు. నిన్నటి దినము వీరు మహాత్మాగాంధీగారిని సందర్శించినపుడు, వారిలో నొకరిని విలిచి నీ కింకను విసుపు పుట్టలేదాయని, గాంధీ మహాశయు డడిగెను. లేదని, ఆపనివాడు దెలుపుచు, నింకను పదిపదునైదు దినములవరకును తాను నిలువబడగల నని, చెప్పెను. ఇంకను సమ్మె ముగియనిచో, నేమి చేసెద వని, గాంధీ మహాశయు డడిగెను. ఇంకను పది దినములవరకు నిలువబడెద నని, ఆతను బలికెను. దీనినిబట్టి పని వారల మనోదార్ఢ్యము దెలియగలదు. కాని, గాంధీ మహాశయుడు దెలిపినటుల, చిరకాల మిటు ల నిలువబడుటకు, బీదవారలకు మిగుల కష్టపాధ్య మగును. అందుచే తమ కోర్కెలు నెరవేరువలయును, శరీరకష్టముజేసి, ఏపనినయినను నీచ మని

తలంకక, జీవనయాత్ర జరుపుకొనుచుండవలయు నని గాంధీ హితోపదేశము జేసెను. ఏకారణము చే నైనను సత్యకథము దప్పవలదనియు, దౌర్జన్యమువంకకు బోజనదనియు, గాంధీగారు దుద్బోధించిరి. ఇంతవరకును ట్రాంవేపనివారలు, ఎట్టియత్ర మునులకును దిగక, సౌజన్యముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. తమ కష్టములను మిక్కిలి తొకా రి మి తో భరించుచున్నాడు. సమ్మెయాలమున పారులు బడెడి బాధ మాత్రము వర్గ నాతీతము. చెన్నపురిపంటి విశాల కట్టణమునందు రాకపోకల సౌకర్యము లాగిపోవుటచే ప్రజలెట్టి కడగండ పాలగుదురో యూహించుట సులభము. ఇదే సమయముగ జూచికొని, బండ్లవాండ్రు ప్రజలను పీడింప గడంగుచున్నారు. కట్టణమునా దింతటి దుస్థితి ప్రబలియున్నను, ప్రజాప్రముఖులు గాని, ప్రభుత్వమువారు గాని సమాధానము గుదుర్చుటకు తగిన ప్రయత్న వహింపకుండుట మిగుల శోచనీయము. రేపటిదినము గోల్లపూడిలో, బహిరంగభవ యొకటి జరుగనున్నది. సభవారిటుల తీర్మానించి కార్యమునకు గడంగుదురో చూడవలసి యున్నది. ప్రభుత్వమువారి రింతనరకును, జోక్యము కలుగజేసి కొనలేదు. కాలము గడచిన కొలదియు, పనివారలలో వశాంతి హెచ్చుక మానదు. గాంధీమహాశయుడు దెలిపినటుల, విశ్వాసపాత్రులును, పక్షపాతరహితులును, యోగ్యులు నగు మధ్యవర్తుల కీ వివాదము పరిష్కారనిమిత్త మంపుట యుక్తము. ప్రభుత్వము వారింనుకొరకై ప్రయత్నింపవలెను. పనివారల సమ్మె, రాజధాని కట్టణమునం దిన్నిదినములు కొనసాగుట పుర పరిపాలనాసౌష్ఠవమునకు నిదర్శనము గానేరదు.

రాజప్రతినిధిగారి యంత్రోవన్యాసము

రాజప్రతినిధి గారి యంత్రోవన్యాసము, దేశమునం దంతటను మరింత యాశాభంగము గలిగింపకమానదు. కాలెట్టు బిల్లులు జేతక్షేమమున కవసరమని, వాడు తమయభిప్రాయమును మరియొక మారు స్థిరపరచిరి. ఈబిల్లులకు తమసమ్మతి నొసగవలదని, అధికారి సభ్యులు రాజప్రతినిధిగారినిగోరిరి. కాని తామందు కొడబడబాలనండులకు రాజప్రతినిధిగారు చింతించిరి. ప్రస్తుతము జనించిన గృహ సంబంధమును నీవిధేయమున మరచిపోయి, సామాన్య సమయమున భారతీయులు సామాన్య రక్షణమున కెటుల బోద్బడిరో, నటులనే నిపుడును సుహృద్భావముతో పాలకులకు బోద్బడవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు గోరిరి. కాని, నిరంతరో వ్యధవసూచకము లగు కాలెట్టు బిల్లులు ఎదుట గల్పించుచుండ, తీవ్రవిభేదములను మరచుటకు సాధ్యమగునా? పాలకపాలితులకు సుహృద్భావము పెరిగి, అన్యోన్య సహజము బెరుగుటకు వీలగునటుల, రాజప్రతినిధిగా రీతరుణమున బోద్బడిరా? ప్రజాప్రతినిధుల యొకకంఠ్యాభిప్రాయమును వీరు గారవించిరా? తుట్టతుడ కయినను రాజప్రతినిధిగారు, తమయభిప్రాయమును మార్చికొనెద రని కొందరూహించిరి. కాని, అట్టియోశయు యడియాస యయ్యెను. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు సత్యాగ్రహప్రతిష్ఠా నైకొని రని, హిందూ కత్రిక దెలుపుచున్నది. హిందూదేశమును సంతృప్తిపరచుటకు తగిన రాజనీతిని, ఆంగ్లదేశ మయినను నిడుడు జూపబడదా?

బొగ్గు పనివారలు

ఆంగ్లదేశపు బొగ్గుపనివారల కష్టములగుగూర్చి విచారణసంఘ మొకటి సాక్ష్యము దీసికొనుచు న్నది. ఆ విచారణలో సంతాపకరముగ విశేషము లనేకములు బయల్పడెను. పనివారల స్థితి

మిగుల శోచనీయముగ నున్నది. రాబర్డుసనుగారు తమ సాక్ష్యముతో దెలిపినటుల గనులలో సంవత్సరమునకు 1100 వంతున 50 సంవత్సరముల నుండియు పనివారలు చనిపోయిరి. బొగ్గు గనుల యజమానుల దురాశయే కార్మిక గృహముల దుస్థితికి కారణమని, వీరు దెలిపిరి. కార్మికప్రతినిధియగు హార్టమోనుగారు, తమ కోర్కెలు నెరవేరినచో, ఆంగ్లదేశమునందు బాల్మివిసము వ్యాపించితిరునని, వాదించిరి. పార్లమెంటునందు లేబరు సభ్యుడగు థామసుగారు, కార్మికుల కోర్కెలు సంపూర్ణముగ సఫలము గానియెవల, నాయకు లికముందర అనుచుకులను సక్రమమార్గములందు నడపుట యసం వయమయి, రైల్వే బొగ్గుపనివారలు లండను గలసి సమ్మెకట్టెదరనియు, స్పష్టపరచిరి. లేబరుసమస్య నీ తరుణమునం దాంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరించెదరని కోరుచు న్నారము.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

మహాత్ము గాంధీ హృదయదౌర్బల్యమువలన నస్వస్థతనీతియందుండియును దేశక్షేమమునకై చెల్లరాజధానియందు సంచారము చేయ సత్యాగ్రహుల ప్రార్థనల సంగీకరించిరి. నేడు బయలుదేరి తిరుచనూపల్లి తంజావూరు మాంగళూరు మొదలగు స్థలములకు పోగలరు. అయితారు దినములలో చెన్నపురికి వచ్చిన తరువాతను నాంధ్రమండలములందు సంచారము చేయగలరు. నెల్లూరు బెజవాడ మచిలీబందరు మొదలగు స్థలములకు పోవచ్చును. సంచార వివరము ముందు తెలుపబడు నని ఉత్తరములను వ్రాసిన వారల కిందు మూలము న దెలుపుచున్నాము.

కలవు

తనకు దెలిసిన సమాచారము ననుసరించి ఇండియా దేశమునం దిరముందు 1900 సంవత్సరమున కంక్ష తీవ్రతరమగు తొమ్ము సంభవించవచ్చుననియు, హిందూదేశపు టార్మికస్థితిని వివరించుచు ప్రభుత్వమువారిొక ప్రచురణమును గావించవలయుననియు, లండను ట్రెన్సుపత్రిక సూచించుచున్నది. నిజస్థితిని తేటపరచుచు, తన్ని వారణోపాయముల నూదించుచు, ప్రభుత్వమువారిొక ప్రకటనమువెంటనే గావించుట యవసరము.

పారబాటు

నిన్నటి ఆంధ్రపత్రికా సమాదేశము వ్యాసమున గాంధీ మహాశయుడు సత్యాగ్రహము గూర్చి కలిగిన వాక్యముల నుదహరించుటలో, “హృదయనైర్మల్యము” అను మాట పారబాటున జేర్చబడినది. దానికి బదులు “హృదయ మాలిన్య”మని పాఠకులు చదువుకొన బ్రార్థితులు.

వానకల్లాభాను, ఇశాయకుల్లాభాను గాన ప్రౌఢ అమితము భోజనములు చూపబడున అభివృద్ధి చేయబడిన యుత్తరము హిందూదేశములో నున్న అర్హత రాజ్యవారికి వచ్చెను. అరుణకుల్లాభాను గాన అర్హత వైభవమునకు, రాజ్యాంగమునకును జేసిన ప్రకటనయును వీరి చేరక.

వార్తాపత్రికమీద భరణము:— ప్రభుత్వపు వాతవల నడతను గూర్చి పూర్తియాలో రాజకీయ వార్తాపత్రిక చెడు కలంపుతో ఆధారములేని చెడువిమర్శన చేసినందులకు ముద్రణాశాసనముక్రింద మేముమామాయల భరణమును మానభూరి ఉపాధ్యక్షమిషనుగారు రాజకీయకాధికారుల నడిగిరి.

లండను, మార్చి 6:— ట్రెన్సు పత్రికకు కష్టానటు శోపిలు నండి ఇట్లు తెలియజెప్పెను.— తుడవ్వు ముద్రితము వరల తెలకొల్పబడెను. రిపిడేషన్, స్పెర్మా ఎవ్వువారి టెక్నలో పాపాగార లందు చేర్చబడుటవలన చాల బలవత్తర మయ్యెను.

సంధివహాసభ విశేషములు.

(నైట్లు పిలిచి)

ప్రా. 1

సంధి సభ.

వై. నాచారి కోర్కెలు.

అండ, మార్చి 15:- పారిసునుండి ఈ క్రింది తంతివార్త వచ్చినది. - సంధిసభకు వచ్చినవై నాచారి ప్రతినిధులు వార్తా ప్రతినిధుల ప్రతినిధుల కొక ముగ్గురు చేయుచు వై. నాచారి చేయబడిన భావములనుండి అంత ముఖ్యముగా జగ్జును పాటిగారు హాజరునుండి వై. నాచారి చేయునకు ముక్తినియ వలెనని కోరి జపానువారి కయము రాష్ట్రమును జపానువారి చేర్చుకొన జాముటపి తీర్చుటగా నాటికించి జపాను వారు 1915, 1916 సం. మొదల నుండి వై. నాచారిని కోరిన 21 కోర్కెలను గూడ అసాదరణమున లని తెలిపి ఆ సమయమున జపానువారు యుద్ధము సరిగెడ మని పెదపించుచున ఆ కోర్కెల నంగీకరింప వలసి వచ్చెనని తెలిపి. 1914, 1915 సం. మొదల వై. నాచారి యుద్ధమున ప్రవేశించి నుండగా జపానువారి అధ్యక్షతనంది. వై. నాచారి మిత్రులనుండి గొప్పగా తార్కికజనకవాయమును వై. నాచారి ప్రతినిధులు విశేషముగా ప్రకరించి ఒక లక్ష మంది వై. నాచారి గల ఒక మహాసేన యుద్ధాభిమంతులగునను భోష నుండి గాని నాకలం లేనందున పంపుటకు వీలులేక జపాను నని చెప్పిరి.

జపానువారి కోర్కెలు.

అండ, మార్చి 15:- జపాను ప్రతినిధులను గూడ పులికా ప్రతినిధులు దర్శించి ముచ్చటించి. నెయింజీగారు నాటికోర్కెలనుచూచుచు నిచ్చుటకుకాదునా స్వామమునగు కాంతిని నెలకొల్పటమందు సర్వకాలినిమ్యేకన సంఘస్థాన నోద్యమమును విశేషముగా ప్రకరించి రాక్షసులనుకంటె ప్రహస్త్యమే జయము నొందగలుగు నూతన మహాయుగము ప్రజల కత్తెనుగ గన్నుకుట కానందించి ఇంకను ఇట్లని:- వై. నాచారి జపానువారి స్వామమును కోర్కెలను గ్రహింప వలెను. రెండుజేతములకును సంపూర్ణముగా సమాధానము గలుగవలెను. మానుషలోకమున సకలభాగము గల తూర్పు జేతములందు కాంతిని ప్రకాశింపజేయునా గారి శాశ్వత్తది కా పాడుటకొక సర్వకాలిని సమ్యేకన సంఘము మూలమున ప్రాకాశ్యకేతములు సంతకస్నేహభావముతో సాధించు చుండున.

కడకుటి సంధి

పారిసు, మార్చి 17:- పిక్ గారు పులికా ప్రతినిధుల యెదుట మాటలాడును ప్రాథమిక సంధియందు సంతకములు చేయుటకుజనునా స్వామిని నిర్బంధములను తొలగించు ప్రశ్నయే యుండదనియు, కడకుటి సంధి పూర్తియగుటకు ఎప్పుడైతే స్వామిని సాగదనియు సంధిప్రకటన జరగవలెనని కోరినా జపానువారి జర్మనులు వానినంగీకరింపకుటయో ప్రోత్సహింపకుటయో నిర్ణయింపవలెననియు, జర్మనులతో చర్చ జరుగదని తమ యభిప్రాయ మనియు చెప్పిరి.

వరతుల చర్చ.

అండ, మార్చి 17:- శేటిదినము పారిసునుండి యిట్లు ప్రకటించబడినది. మిత్రులందరి యుద్ధసంఘమువారు సేనా శాకావిమానవిమానపు వరతులను గూర్చియు, అంతర్మిత్ర ముండలి యుద్ధసంఘమువారు నిజమిచ్చిన జోలారు స్థితిని గూర్చియు చర్చించిరి.

రై ను నదీ వ్యాపారము.

అండ, మార్చి 17:- పారిసునుండి యిట్లు ప్రకటించ బడినది. - వ్యాపార మార్గవిషయములను గూర్చి యోచించు సంఘమువారు శేటిదినము రై ను నదీ వ్యాపారమున భాని యేర్పాట్లు చేయునపుడు స్వేచ్ఛింపువారి భావములను కనుగొనవలెనను విషయమునకు కారణకారణములను వినిరి.

బ్రిటిషు సైనికావసరములు

పారిసు, మార్చి 15:- నానాజేతసంఘములన బ్రిటిషు సామి కావసరములం దెంత వరకు మార్పు గలుగవన

సంగతిని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రతినిధు లింక సభన జేసి తర్కించిరి. ప్రపంచ మన్నిదేశముల చెవరియున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థము సామి కావశ్యము తెచ్చి యుండవలయు నని నిర్ణయించుటలో నని యుద్ధాత్మకము బ్రిటిషు సామి కావల మితరసామి కావలముల కే ప్రమాణముననుండేనో అప్రమాణము ననే యుండుట బ్రిటిషు సామ్రాజ్యసంరక్షణ కవశ్యమున అందలును సమ్మతించిరి.

క్లెమెంకోగారి కత్తుడు.

పారిసు, మార్చి 15:- రెండు విధింపబడిన వరణశిక్ష వై కాటన్ అను నేకడుకు అప్పిటు చేసెను.

కోటిను ఉద్దేశము.

పారిసు, మార్చి 15:- ఎం. క్లెమెంకోగారిని చంప యుత్పించిన కోటినుపక్షమున నొక కాన్సులువాడించెను. ఉద్దేశ పూర్వకముగ నతడు హత్య గావించెనని నైతికవ్యాయాధికారు లతనినిచారించిరి. కోటినునకు అరాజకోద్దేశము లాపాదమస్తు కము వ్యాపించి యున్నదనియు, ఈదౌర్భాగ్యము నతడు బాగుగ నాలోచించుకొనియె తేనననియు, అందులకు తా నెంతే యు గర్హించుచున్నాడనియు, ఎం. క్లెమెంకోగారిని బార్గా యింజను ఎదిరింపవలయునను ఆవేశముతో నత డొకపత్రము ను చదివెననియు, తా నొకజేత కప్పించుకొని యుండిన వరకు సేనాసార్వభౌమకు బ్రతుక్కించి యుండు ననియు అభిప్రాయల స్థాయవాది తెలిపెను.

ఇంగ్లండు

గార్బుమెక్ మరలుట.

అండ, మార్చి 17:- ప్రజలమందరమున ప్రశ్నలరమ యమపుకు చర్చిలుగారిట్లు చెప్పిరి. 22 వ తేదీన నగరమున మర్యాదగా ప్రవేశించుటకు గార్బు పటాలములు బకింగు హాము సాభమువద్ద చక్రవర్తిగారిని దర్శించి మేన్దనుహాను వద్ద లార్డు మేనుకును దర్శించియుండెను. డోరేగుప్తులలో గార్బునైతికులు, దెబ్బలుతగిలిన నైతికులు యుండును. దెబ్బలు తగిలినవారు నడువజాలకుండునెడల వారికి జనద్లు సరఫరా చేయబడును. (ఉల్పానాము) ఫ్రాన్సునందు గార్బుపటాల ములగ నేర్పడిన వారి క్రితినిధుల గూడెందు తేర్చునలయు నని చర్చిలుగారి అభిప్రాయము.

జర్మనీ ఆర్థికసంపద.

అండ, మార్చి 17:- క్లాడి లాథరుగారికి ప్రత్యుత్త రమిచ్చుచు ప్రజలమందరమున బోనర్గా గారిట్లు చెప్పిరి - జర్మనీ ఆర్థికసంపదకు పరిశోధించు నిమిత్తము హూజను గారి యుజ మాన్యమున నియమింపబడిన సంఘమువారి నిజదనము ప్రయ రించ నుజ్జేతలేదు.

జర్మనీకి సంధిసభలో పూర్తిగ విల్లు నంతకలయు నని యు, జర్మనీపూర్తిగ సామ్యుచ్చలింపబడిన నది కొంతభాగము గనే గ్రహింపబడుననియు నమృతముగ జెప్పవలసినదని లూథరు గారడగగా అట్టి వాగ్దానము నొసరింపజాలనని బోనర్గా గారు జెప్పిరి. జర్మనీకుండి తాము రాబట్టుకొనగలగుదమని నమ్మి న సామ్యుకంటె నెమ్మడు సామ్యు నమగుట గవర్నమెంటు వారి కిష్టములేదని వారు తెలిపిరి.

తంతివార్త లాలసించబడుట

అండ, మార్చి 17:- ప్రజల మందరమున సర్. ఏ. ఫ్లేలుగారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు ఇల్లింగ్వురు గారిట్లు చెప్పిరి - ఇంగ్లండునుండి వచ్చుచున్న తంతివార్త లనేక మాపిజేయబడి నవి. అందు ఈస్టర్నకంసెనీహూన్మున నచ్చుచున్నవి మరింత విశేషముగ నాపిజేయబడుచున్నవి. తగిన కేరీలు పిల్చు లన్ని యు నుకావత్తుల నువయోగింపబడుచున్నవి.

భాసలు టన్నలు.

అండ, మార్చి 18:- భాసలు టన్నలు పార్లమెంటు రీ కమిటీవారి లొకసభను జేయగా 756 గురు సభ్యులలో 246 గురు ఆ స్పీకరున కంగీకరించిరి.

సర్ హెచ్చి మెక్లెహనుగారు

అండ, మార్చి 15:- ప్రజలమందరమున సభ చాలింప నున్నపుడు వింటర్జునుగారు సర్ హెచ్చి మెక్లెహనుగారిని ఈజిప్టు నే నానివదలనుండి పిలిచివేయబడుటనుగూర్చి ప్రశ్నించుచు నిట్లనిరి. వారు హిందూజేతమున చాల ప్రశంసనీయు ముగ పని చేసిరి. ఈజిప్టులో చాల విషయముగ నుండునపుడు సర్ హెచ్చి మెక్లెహనుగా హిందూజేతమున హిందూజేతమున ప్రతినిధియొనరించవలెనీ నీసిపోగు. ఆకష్టములన్నటిని దాట గలిగిన మేహనుగారి సామర్థ్యము చాల ప్రశంసనీయు. ఇంతకంటె నెమ్మడు అనుభవముగలవారి పురుగునోబడిరని తన కు తెలియవచ్చెను. ఈ నిశ్చయమున మేహనుగారికి చాల అన్యాయము జరిగెననియు వారిసంగతిని మరిల విచారింప వల యుననియు వింటర్జునుగారు కోరిరి.

హార్బురర్డు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిట్లు చెప్పిరి:- సర్ హెచ్చి మెక్లెహనుగారు హిందూజేతములో చాల ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసిరి. ఆపదని తాత్కాలికముని గ్రేప్రుపుగాను తెలుపజాల తుండీరకుట తప్పదు. మేహను గారి కి సంగతికి తెలిసియుండ వలయును. ఆపదనికి చెవర ప్రభువుగాను మరిల వచ్చెనని తెలపబడెను. మేహను గారికి ఈ జిప్టు సం దొ నరించి న మహా కార్య ము లకు దొరకనమువారు మెచ్చి నెంటుమెకేలు, నెంటుబార్నిక్రా ను లొడగజేసెనని. అతనిచర్చిత్రము తా నెంతేయు గారవముతో దిలకించుచున్నాడు. మరికొంతచర్చ జరిగిన వెనుక నీచర్చ ను తిటిని బాల్బురుగారికి తెలిపెదమని హార్బురర్డు గారు తెలిపిరి.

ఇంగ్లండు ప్రయాణపు సుంకములు.

అండ, మార్చి 15:- హిందూజేతమునుండి ఇంగ్లండు జేతమున బోవు ప్రయాణికులకు ఇచ్చుటనుండియు, ఇంగ్లండు నుండి హిందూ జేతమునకు బోవు ప్రయాణికులకు ఏప్రిలు 1 వ తేదీ నుండియు నూటికి 20 పొప్పస నుకములకు ఎల్ల రాష్ట్రము నాశాసంఘమువారు తగ్గించుట కేర్పాట్లు చేసిరి.

ఈ జేతములలో నొకజేతమునుండి ఇంకొక జేతమునకు బోయి తిరిగి వచ్చు వారికి 1 1/2 టిక్యెట్టు చార్జి అంగీ కరించ బడును.

హిందూజేత స్థితి.

అండ, మార్చి 15:- టైమ్సులకి హిందూజేతస్థితిని గూర్చి వ్రాయుచు తంతివార్తలు వచ్చుటయందు చాల ఆలస్య ముగా వచ్చుచున్నందున హిందూజేతార్థిక స్థితిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటనము గావింపవలెననియు 1900 సం రమునందు వచ్చిన టైముముకంటె అతిశయముగ టైమును వచ్చునని కొండరు ప్రముఖులు చెప్పుచున్నారనియు వ్రాసెనది.

హిందూజేతపు పట్టు పరిశ్రమ.

అండ, మార్చి 15:- రాయలు ఇన్వింట్యూరును వద్ద నుపన్యసించుచు ప్రాసనన లీప్రాయి గారిట్లు చెప్పిరి:- హిందూ జేతపు పట్టు పరిశ్రమ మరల వారంభించుట కేదియో ప్రయత్నము చేయవలయును. ఆ పరిశ్రమ ప్రజలకు చాల అనుకూలముగనున్నది. సాలివాండ్రు పనిచేయుచున్న కఠినపు వరకులకు గవర్నమెంటువారు సులభముగ నాపిజేయ గలరు.

టైమునీసీతుల కాహారము.

అండ, మార్చి 15:- నమ్మకముకు తావునుండి రైటు గారి కిట్లు తెలియవచ్చెను. - సంధి జరుగువరకును ముట్టడి యావశ్యకమని మిత్రమండలి యుక్తమ సామి నైతికాధికారు లనుచున్నను టైమునీసీతు లగు జనుల కాహార ముండవలెను లాగున మాత్రము వారు జేయలేదు. టైమునీసీతుల ప్రయత్న ములకు ఉన్నత ఆర్థిక సభవారు పూచీదాసముగ నున్నారు. ఆసభలో ముట్టడి మంత్రియును ప్రతినిధులుగ నున్నార గనుక నది యొందొంటి కనుకూలముగ పనిచేయగలవు. అయినను అనేక కమములు మాత్రమున్నవి. అందులో ముఖ్యమైనది జర్మనులందులకు తమ కర్తవ్యాలనియ నిరూపింతుట- శత్రు పుల సామి కావిధాన మేమియు బాగులేకుండుటలకు. ఈపని నిమిత్తము తగినన్ని శాకలు దొరకవచ్చు. అయినను జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా జేతములందు తుద్యాధాపీడితు లగు వారికి తగిన నదుపాములను జేయవలయు నని మిత్రమండలివారి రాకురక నెందుచున్నారు. జర్మనీవారి కెంతవరకు సహాయ మొసరింప బడునదియు చాలవరకు వారిమీదనే ఆధారపడియుండును. ఇందులకుగట్టి ఆటంకము డెబ్బు ఇదిగాక శత్రుజేతములందు బండ్లరాకపోకలు బాగుగ లేనందునగూడ కొన్ని ఆటంకములు గలుగుచున్నవి.

సంధి ఉత్సవము.

లండను, మార్చి 18:—సంధి జరిగినరాత్రిని ఆంగ్లదేశ మునందంటును దీపావళిని చిత్రాగ్ని ప్రదర్శనములను జరుపుట యందు విశేషసంఘమువారు ప్రదర్శన సంఘమునకు తోడ్పడుదురు మని వాదనముచేసిరి. వారు ఆంగ్లదేశమున నేర్పాటు చేయబడు విధముననే సామ్రాజ్యము నందంతటను అట్టి ప్రదర్శనము జరుపుట కేర్పాట్లు చేయుదురు.

న్యూసౌతువేల్పు కాన్సిక్యులు

సిడ్నీ, మార్చి 17:—న్యూసౌతువేల్పు కాన్సిక్యులు పని చేయుచు నుండకుండులాగున గని పనివారలకు వారమునకు రి 4 గంటలపని చే నియమింపవలసిన దనుచు పూచీకత్తులను గోరుచున్నారు.

కెనడా కాన్సిక్యులు.

అట్టవా, మార్చి 17:—ప్రస్తుతము సంఘములకు చేరిన కాన్సిక్యులతో రాము చేర మని ఇండోరు సినిమాస్టూడు పని వారలు తెలిపబడిరి. కాని ఈయంతమును వారు మరల విచారించెదరు.

పోలీసు యూనియను.

లండను, మార్చి 17:— పోలీసు యూనియను సంగీత కంపగోరగా యుద్ధమంత్రి వ్యవహారు నిరాకరించిరి.

లండను, మార్చి 17:—మేజరు జి. డబ్లియు. ఇ. రస్సి యుగారు మరణించిరి.

లండను, మార్చి 17:—దక్షిణుల శ్రీ లండండరిగాకు ఇన్స్పెక్షనలకు పని చేసిరి.

అమెరికా

అమెరికానై నిక్యులు; బాపాను రక్షకభటులు

వాషింగ్టను, మార్చి 16:—టియంపేయిసులో నల్లరులు జరుగుచున్నది వార్తాపత్రికలందు తెలిపిన దానినిగురించి పీకింగునందలి అమెరికామంత్రి స్టేటు డిపార్టుమెంటువారి కిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు. జపానరక్షకభటులతోడను పొరుగు లోడను అమెరికానై నిక్యులు కలసిందిరి. అమెరికా నావికులు బాపాను కాన్సరేటు ఉత్తరపుట నధిగమించిరిని అధికారులు చెప్పుచున్నాడు. నేరపులు కీషింపబడుదురు. జపాను దొర తనమువారి క్షమాపణను కోరబడును.

వైమానిక ప్రయాణము.

వాషింగ్టను, మార్చి 15:—రేర్ ఆడ్మిరలు టెయిలరు గారిట్లు తెలిపబడిరి.—ఒక వైమానిక నావతో అట్లాంటిక్ మహాసముద్రమును దాటుటకు జర్మను నావికాధికారులు ప్రయత్నములను చేయుచున్నారని, ఒక నెలలోపలలో నీ ప్రయత్నములు పూర్తియగును. నావోపు వారమునం దొక బ్రిటిషు విమానము దాట బ్రయత్నించునని వాషింగ్టనునందలి ఉద్యోగి నమ్ముచున్నాడని తేలు ఆడ్మిరలు టెయిలరుగారు చెప్పిరి.

జర్మను

తాత్కాలికసంధి.

వర్తక నావికాదళముల నొసగుట.

లండను, మార్చి 15:—జర్మను నావికాదళములను జర్మనులు పూర్తిగా నిర్దిష్టమున రైటుగానికి తెలియ వచ్చెను. నావలు కాలవరకు బ్రిటిషు, అమెరికా పరాయి నావికుల చేతనే నడిపింపబడును. వాటి మొత్తము బరువు నుమారు 35 లక్షల టన్ను అందునని అంచనావేయబడెను. ఫాన్సు నకు 75 వేలు మొదలు లక్షల టన్నుల వరకు ఎన్నియో ఒకగుబడును. కాన్సోనోలండు నాలుగులో మూడువంతులు బ్రిటిషున కీయబడవచ్చును. అమెరికా కీ నివాయమందంతగా క్రద్ధ లేకుండుటవలనను, ఇటలీ యిదివరకే ఆస్ట్రీయా నావలను స్వాధీనము చేసికొనుటవలనను తక్కిన నావలు ప్రాన్సునకిచ్చి వేయబడును. నావికపు సుంకములు మొదలగు సమస్యలను చర్చించు నిమిత్తము హాంబర్గువద్ద మిక్రమందలివారిక ఆర్థిక సుఖము నెలకొల్పెదరు.

జర్మనీ నేలబాగు నిచ్చుట

ప్ర్యాగ్జు, మార్చి 15:— అధికారుల ద్వారా ఇట్లు తెలియవచ్చెను:—జర్మను వర్తక నావల నిచ్చుటకు యందుగా జర్మనీ కావార సామగ్రిలు సమయగ నుండుటకు జర్మనీ దేశ మా నావలకు తగినంత నేలబాగును గూడ విశేషముగ నెగు చుతి చేయుచుండవలయునని ఒడంబడిక జరిగెను.

ఇచ్చి వేయబడిన నావలు

జర్మను లప్పించిన వర్తకనావల సంఖ్య 150 వాటివలెవు 18,00,000 టన్నులు. మిక్రమందలివారు ప్రతిదినమును జర్మనీకి 8 లక్షల టన్నుల నిమిషమునకు, 701000 టన్నుల క్రొవ్వు పదార్థములను పంపుచుండును. బ్రెస్లావ్ వద్ద జరుగుచున్న కాగ్నకము చాల విధవిధానముగ జున్నది.

జర్మనుల అంగీకరణము.

బ్రెస్లావ్, మార్చి 15:—జర్మనుల బెడరింపులకు భయ పడినట్లు మిక్రమందలి ఉదారస్వభావమును బావి పలువురు క్రమింపకుండ నుండులాగున ఆడ్మిరలు రేర్ ఆస్ట్రీను వెమిరుగారు మిక్రమందలివారి మరతులను చదువుచు 8-వ మరతును చదివిన వెనుక కొంచెము సేపాగిరి. ఆమరతులను జర్మను వర్తకనావల నిచ్చివేయుటను గూర్చి చెప్పుబడియుండెను. అట్లాగి ఆనాఁల నిచ్చివేయుటకు జర్మను లంగీకరిం గు రాయని లాంఛనము ప్రకార మడిగిరి. జర్మను ప్రతినిధుల నానుటకు పోయ (బ్రాసు గారు కొంచెము శుభు తాలి “అవును జర్మను వర్తకనావల నిచ్చుటకు మే మంగీకరించుచున్నా” మనిరి. పిమ్మట జర్మనీ కావార సామగ్రిలను సరఫరా చేయుటకు గూర్చి వారు కొన్ని మరతులను జదివిరి.

స్లాండరునందలి జర్మనులు.

ప్ర్యాగ్జు, మార్చి 16:—1918 వ సంవత్సరము మార్చి నెలలో స్లాండరునందు వైనికాధిపత్యము నహించు జారల్ వాన్ ఆర్మిక్ గారు ఆస్టిలో తన ప్రదేశములోనికి వచ్చుచుండిన రైతులను కుప్పాకితో గూర్చి చూసిరి. అంతట నాయూ కలు వారి యింటిపై తిరుగుపడి అతనిని చంపివేసి ఆస్తిని వోచుకొనిరి.

జర్మనుల పూర్వనైవికాధికారులు

లండను, మార్చి 17:—ఇదివరలో జర్మనులకుండు పనిచేసిన జర్మను సేనానులలో నెక్కువను జర్మనీ వాటి బ్రిటికి సోరాదని నిషేధింపబడెను బహుశా వారందఱును వైనిక న్యాయాధికారులచే విచారించబడవచ్చును.

రుష్యను నావెయులు

కోపను హేగను, మార్చి 15:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—స్వాబ్లాకిన్సు రెట్టనో ఆక్షేపణియగు నావెయుల సహమిత యుగ సంగ్రహించిరి. ఆనావెయులు జేతమంతటను విశేషముగ వ్యాపించి పోత నావితేయు నిమిత్తము ఇంప్రీయులు క్యాంబు ద్వారా తప్ప మరి యేవిధమునను నువ్వనావెయులతో వ్యాపారము చేయుటవని నేమనలు అసంబ్లివారు కాసింపిరి.

స్వాబ్లాకిన్సు నాయకులను పట్టుకొనుట.

కోపను హేగను, మార్చి 15:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—స్వాబ్లాకిన్సు నాయకులు ముగ్గురు పట్టుకొనబడిరి. వారి స్వాధీనముండున్న వస్తువులకు జాతగా నైలిషియాలో అల్లరి ఆరంభ మొనఱున్నది తెలియగలదు.

అహారసామగ్రి వశీకరణసంఘము.

జేర్, మార్చి 15:—ఒకవైపున కంత్రివార్త:—అహార సామగ్రి వశీకరణ సంఘమువారు విండేశ్చేయగు గ్రామము వద్దకు వచ్చు కరికి ఆశోకయని వ్యవసాయమును నత్తు నాగలి మొదలగువానిని బట్టుకొని వారినినింపవచ్చిరి. అంతట సంఘమువారు పురమంపిరమున దాగి నుండవలసివచ్చెను. అంతటిలో వైస్యములు వచ్చుటవలన మరియే అల్లరియు జరుగలేదు. పిమ్మట “పోరు సార్వరు కమిషను” ఇన్స్పెక్టరు నుండి బయటజేయటకు పీయ్యెను. వై రోయన కోక సాని యట్లు స్థాపించబడెను.

బ్రెస్లావ్, మార్చి 15:— జర్మను వర్తకనావదళముల నొసగుటకు గూర్చి జర్మనులు మిక్రమందలివారిమరతుల కంగీకరించిరి.

జర్మను ఆశయములు.

కోపను హేగను, మార్చి 15:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—సంధిసభ యందలి జర్మను ఆశయములకు తర్కించు నిమిత్తము ఆర్థిక మంత్రి వర్మను వాహాగ సభ జేసిరి. ఆ సభకు గ్రామ నావ్యు రాంట్లాగానికి బహుశా కాంటు బెన్సుస్టాన్సు గారం పబడిరి. నునదేశీయంతములను కార్మిక సమస్యలను ముట్టు మొదట తర్కింపబడవచ్చునని ఆతడు తెలుపుచున్నాడు. వైనికెంట్లు విప్లవగారి మాత్రములను గవర్న మెంటువారికి పట్టుబట్టి కోరెదనని ఆతడు నొక్కి చెప్పెను.

ఎగుమతులబోర్డు.

ప్ర్యాగ్జు, మార్చి 15:— జర్మనీదేశము సరఫరాచేయు బడిన ఆహారపదార్థములకు బంగారము నొసగును. ఎగుమతులబోర్డు బహుశా తాటపదాములలో నెలకొల్పబడును. ఉత్తర సమీపరణమున చేపలను పట్టుకొనటకు ఆయతి యొసగబడెను. ముట్టడిరి మార్చివేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగును.

నిర్బంధిత జలాంతర్గాములు తప్పించుకొనుట.

మాడిడ్, మార్చి 15:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—ఇదివరలో నిర్బంధింపబడియున్న 49-వ జలాంతర్గామ మిక్రమందలివారికి కేరలుకొచ్చుటకు నిధ్యము మరల తప్పించుకొనెను. ఒక స్పేరిషు యుద్ధనావ కానిని జెంబడించెను. కాని పట్టుకొనులోపల యునిగోయెను. దానియందున్న వారి నాయుద్ధనావ గాపాడినది.

శత్రువైమానికపు దాడులు.

కోపను హేగను, మార్చి 15:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—తాత్కాలికసంధి జరుగులోపల శత్రువులు జర్మనీపై వైమానిక దాడు లొనరించుటలో 729 రుకు మరణించిరి. 1754 గురుకు బెల్జియం కలితెను.

జర్మను నావికుల శిక్షలు.

వాషింగ్టను, మార్చి 16:— జర్మను నావనావ్యములకు వారి నావల వాడుకొను నిమిత్తము అమెరికా పిప్పింగుబోర్డు వారు శిక్షలను వెల్లింపనున్నారని లండను నగరమున వ్యాపించిన వదంతి అవిధముని వార్త గారు గ్రేనుబ్రిటనునకు తెలియ జరిపిరి.

జర్మను ఆస్ట్రీయా.

జేర్, మార్చి 16:—వియన్నా సంశ్లేషము.— జర్మను ఆస్ట్రీయాను జర్మనుప్రభుత్వమున జేయు జర్మను ఆస్ట్రీయా ఎఫెన్టీ ఒకవిల్లును కాసింపెను.

జర్మనీ నష్టము.

అంస్టర్డు, మార్చి 16:— బెర్లిను సంశ్లేషము.— మిక్రమందలివారి వైమానికపువాడులవలన జర్మనీకి 2,85,00,000 మార్కులనష్టము గలిగినదని అధికారులు మదింపుజేసిరి.

జర్మనీ బంగారమును హామీయించుట.

కోపను హేగను, మార్చి 16:— బెర్లిను కంత్రివార్త:—బ్రెస్లావ్ వద్ద ఆహారసామగ్రివిషయమున జేసికొనబడిన సమస్యలకారణము. ఆహారపదార్థములను వెంటనే సరఫరా జేయవారంభించు నిమిత్తము 110 లక్షల పౌండు విలువగల బంగారమును హామీగా నుంచ సంకీర్తించెను. ఆహారపదార్థములను జర్మనీకి తెచ్చి అప్పజెప్పటకు మిక్రమందలివారు పూచీపడలేదు. మిక్రమందలిదేశములనుండియు, తటస్థ దేశములనుండియు ఆహారపదార్థములను జర్మనీలోనికి దిగుమతిచేసికొనటకు పని అనుజ్ఞనొసగింది. అందువలన నితరు జర్మనీదేశము యునుక పదార్థముల ఎగుమతికి, దేశమువారిగ్రామికపదార్థముల యొగుమతిని విశేషముగ నంపనలయునవకాశము వచ్చినది.

జర్మను కలవరము.

కోపను హేగను, మార్చి 18:— బెర్లిను సంశ్లేషము. గవర్న మెంటు వారికి వ్యతిరేకముగ పోరాడిన వాడెల్ల చంక బడునను ఉత్తమపురు హామనోస్కీగాయ మరలించుకొనిరి.

వచ్చి యుద్ధమంత్రి.

అంస్టర్డు, మార్చి 17:—దచ్చి యుద్ధమంత్రి కిన్ హార్టుగారు ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిరి.

ఇండియా సామ్రాజ్య శాసన సభ.

కాల తు చట్ట ము లు

చట్ట మామోదింపబడుట.

మా॥ శర్మగారు.

ఈ సభయము చాల దుఃఖదాయకము. అనుద్యోగ సభ్యులందరూ గూడ చట్టమునే తిరస్కరించుచున్నారని దొరకనము వారియొక్క యాలోచించదగును. దేశమున విప్లవోద్యమము కలదు. దాని నడగించుటకు సామాన్య న్యాయస్థాన వర్గము సమర్థమయ్యెనని కాల తు సంఘమువారి ప్రాంతికావేదిక. ఆపరిపూర్ణమునకు నే నంగీకరింపను. కాంతి నెలకొనిన తరుణమున సామాన్యస్థితిని లాభించుకొనుటకు ప్రత్యేకాధికార ముండవలెనని దొరకనమువారు నడుపుటకు నేను సమ్మతించును. ప్రధానతత్వములవై నాధారపడియే మేము ప్రతిపాదనలను తెవి. ఈ చట్ట మకనరమని తోచిన మే మామోదించియే రయించుము గాని యది అనవసరమని శర్మగారు నడిచిరి.

మా॥ చందాగారు.

కొన్ని గంటలలో నిది చట్టముగానున్నది. మేము కఠిన తరమున పోరితిమి గాని బ్రిటిషు స్వభావముగల న్యాయము నిలబడజేసితిమి. దీనిని నిలుపుటకు వెతక ప్రాణములను త్యజించిన బ్రిటిషు శక్తియుల సంకల్పితులు నేను దీని నున్నా వించుట కేకగ్రీవముగ కృతజ్ఞులము లగుటచే మేమెంత ప్ర యత్నించినను లాభించ రదు. మా పరాజయము విషయము కంటే సభిరక్తకాశము ను గాంచిరి. ఈ సభాచర్యము చదివిన వారికి మా భావము న్యాయమనియు దొరకనమువారి భావ మన్యాయమనియు యాద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుటచే చాలి పరిమా సాగినదనియు వా రెట్లు చేయగోరినట్లు చేయటకు వారికాధికారములేదనియు గ్రహింపకలగుదురు. యాద్యోగులు స్వేచ్ఛగా సమ్మతులు తెలుప నవకాశ ముండినచో నామము యాద్యోగులలో గూడ నందరూ దొరకనమువారి కనుకూలముగ నే సమ్మతులు తెలుపుట తటస్థించును. అట్టి ఆవకాశముండిన భావనా స్వతంత్రమును వడలుకొనుట కంగీకరింపని వారు కొందరైన సాద్యోగులలో నుండకపోదు. ఈ చట్ట మామోదిం పబడిన ఇండియా దేశమున న్యాయశాస్త్రము సమసంపద పరిపాలనము నిఫలమైనదని దొరకనమువారి యాద్యోగులయే యగును. 150 ఏ ద్దు పరిపాలన మొనరించి మిక్కిలి ఘనముల బాతులలో నొకటియగు భారతదేశానికి న్యాయశాస్త్రాని గుణ్యముగ పరిపాలన కాలక పోలికనియు న్యాయవిధినికొని నిధానము తమకు కరణ్యమయ్యెననియు దొరకనమువారి యాద్యో గులనుకొనికలగినది. నిరంకుశాధికారుల రాజనీతిజ్ఞత అంతరించిన దనుట కింతకంటే ప్రబలనిర్దేశ ముండవలెను. రాజప్రతి నిధిగారు సమ్మతించ గూడ దని నేను కోరెదనని చందాగారు నడిచిరి.

మా॥ సాహెగారు.

నే నన్ని విషయములలోను బెస్టి గారునుడిచిన వాక్య ములను సర్దింపుచున్నాను. ఈ చట్టము నమలుజనుప్రతి ముఖ్యతమమైనది. ప్రజావిశ్వాసమునకు పాత్రులగునట్లు వా డ్దీయదొరకనములవారు దీని నమలుజనుపవలె నని సాహెగా రునిరి.

మా॥ కాసింబజారు మహారాజగారు.

ఇది చాల కఠినతమమగు చట్టము. సంస్కరణములు లభింపజున్న తరుణమున నిట్టి చట్టమును చేయగోరుట రాజనీ తిజ్ఞత కానేరదు. ఈ చట్టములకు పోలీసువారికి సంపూర్ణ నిరంకుశాధికారము లభించును. బ్రిటిషుప్రభుత్వమున దేశము లకు కలుగుచున్న యిబ్బందులలో మూడువంతులు పోలీసు వారి కలననే కలుగుచున్నవి. పోలీసువారి చర్యలకు దలచుట వలన కలిగిన భీతికలననే అనుద్యోగసభ్యు లందరూ ప్రతి కూలులైరి. ప్రపంచమున నెచ్చటనుగూడ నిట్టి చట్టము చేయ బడదు. చేయబడినను యింత భీతి కవసర ముండదు.

మా॥ పుష్పగారు.

గత రెండువర్షాలనుండియు రాజప్రతినిధిగారి పేరు సంస్కరణములతో సంబంధించినదిగా నుండెను. ఇప్పుడది యిట్టి కఠిన శాసన సంబంధమున నుడువబడవలసి వచ్చినది. నేనిందులకు చాలచింతించుచున్నాను. గత 20 వర్షాలనుండియు దేశమున రాజకీయాంగీకరణముండెను గాని యింతప్రబ

లమగు నాంగీకరణ మెప్పుడునుగూడ నుండలేదు. ఈ సభ యందును యీ దేశమునందునుగూడ నన్ని పక్షములవారును ఏకీ భరించి యీచట్టము నేకగ్రీవముగ నరనించుచుండ దొరకన మువారే నిరంకుశత్వముతో దీనిని చేయవలెను. అనుద్యోగులకు లోపానుభవమే లేదనియు రాజభక్తియు నుచితజ్ఞతయు ప్రభు త్వోద్యోగుల లంఘనము శ్రీభవించిన దనియునువారు తలంతురా? ఇంగ్లాండు దేశపు న్యాయశాస్త్రము యూరోపుదేశపు న్యాయ శాస్త్రమున కెట్లు విలక్షణమో సాంప్రదాయ సంవిధానముల కందరమును వికరము. ఇంగ్లాండుదేశమున వ్యక్తులను పక్షపాదు కొని నిర్బంధించు సభికారము కార్యవిర్యాహులకు చాల నిరోధములతో నియున్నది. అదియే అంగదేశపు న్యాయశా స్త్రప్రత్యేక లక్షణము. బ్రిటిషువారి న్యాయశాస్త్రము వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య సంరక్షకమను విశ్వాసమువలననే భారతీయులు బ్రిటిషు పరిపాలనమును స్వీకరించిరి. అట్టి న్యాయపరిపాలనము యీ చట్టమువలన సంకరించును. ప్రజలను పృథుత్వమున తను వారి కలుగును. ఈ చట్ట మరాజక విప్లవనైరములకు మాత్రమే వర్తింపజేయవలెనని విన్నెంటుగారు నడిచిరి గాని నేను క టి అనుభవ మును వలన వారి వాక్య ములందు విశ్వాసము కలుగుట కవకాశము లేదు గాననే కార్య నిర్వాహకులకు చరమిలి లేని అధికారము నియుగూడ దని ప్రజలు వాదించుట సహేతుకము. దీని నామోదించుట వలన ప్రస్తుతింపన్న న్యాయ పరిపాలన మంగయు నిఫలమైన దని దొరకనము వారి యాద్యోగులకు తటస్థించినది. అది యధార్థ ముగాదు. ఎన్నడో అట్టి కలుగునని యందుగా కార్యనిర్వా హకుల కధికార మిచ్చుట మరలనే హానికరము. ఈ చట్ట మపూర్వము అనవసరము. విప్లవము నడచుటకు కొక్క కఠిన శాసనములే చాలవల విన్నెంటుగారే యొప్పుకొనిరి. అది నిజము. రాజన్న సంస్కరణము తెల్లందుచో రాజప్రతినిధి గారు మానించినట్టి నందునో మరయొకరిటి నుండునో ఎక టిని తెలియదు. అసంస్కరణముల సంగతి తెలియకముందే కార్యనిర్వాహకులకు వికరతమగు సభికారము నిచ్చుట సమం జనము గావని పుష్పగారు నడిచిరి.

మా॥ వాచాగారు.

నేను బెస్టి గారిలో సంపూర్ణముగ నేకీభరించు చున్నాను. ఈ దేశమునకు విజ్ఞులందరూ నైకకంఠ్యముగ నీచట్టమును నిరసింపిరి. నేను కృతజ్ఞులమునకు రాజనీతిజ్ఞు డగుటచే నీచట్టము నామోదించుటలవిచేకమని గ్రహించి తినిప్రభుత్వ ప్రభావితార్థము దీనిని కురల ప్రకటించవలెనని బెస్టి గారు రుపపాదించిన మావనకు దొరకనమువారి నును తింపదగినది. రాజప్రతినిధిగారి చట్టమున కనుచులిసియుగూడ దని నేను కోరెదనని వాచాగారు నడిచిరి.

మా॥ కుటేలుగారి సవరణ.

ఈ సవరణకు ప్రతిపాదన రెండు గురు సవరణ మీగ పోయినది.

మా॥ విన్నెంటుగారు.

అనుద్యోగసభ్యులు నడిచిన విషయముల కన్నిటికిని నేనిప్రభు ప్రత్యుత్తరముల నీయగోరను. వానిలో చాల భాగ మిదివరకే చర్చించబడెను. కాని నేను నుభయముగా ప్రత్యు త్తరముల నియ్యదగిన విషయములు కొన్నికలవు. అనుద్యోగ సభ్యుల కోరికలకు ప్రతిపాదనలుగ దొరకనమువారి రాచరించుట సరిగాదని కొందరనిరి. దొరకనమువారు అనుద్యోగసభ్యుల భావ ములకుట్ట సత్కృత్యముతో కారమును తిరిస్కారమును చూపిరిని పరియొక పెద్దపేరము మోపబడినది. ఇట్టి సూచనలు కేవలము నిరాధారము. పత్రికలలో తీవ్రభావముగల పత్రికల వ్రాతలకు మేమిక నెంతమాత్రమును గురి కావలయు. ఇట్టి చట్టము లభ్యవసర మను గట్టి సమ్మతముతోనే మేము గడంగితి మని సభవారందరూ విశ్వసించవలెను. ఇది కేవలము అరాజక విప్లవనైరముల నడచుటకే వినియోగింపబడదనియు యుద్ధము నుండి మరలివచ్చినభారతీయ యోధులవైపున టర్కి పరిపాల నమునుగూర్చి విచక్షులకు మహమ్మదీయులవైపున సంస్కరణ ములను గూర్చి అసంతృప్తులగు దేశములవైపున వినియోగించు టకు క్రొత్తశాసన సభలేర్పడినప్పుడుదేశమున కలుగు నాంగో శనము నడచుటకును యీఅధికారమును దొరకనమువారు బడ యంగీకరింపని ధృతిగానకాస్త్రీగారు మానించిరి. ఈ మాచ

నలన్నియు నిరాధారములు; సమర్థతతో పోన భారతీయ యోధులను హెచ్చుచుండి హెచ్చు గ తోడ్పడిన మహమ్మ దీయులను సంస్కరణములకు అడ్డుచుటకు దొరకనము వా రెట్టికుటను పన్నుటలేదు. కాలమునివేదికము నాధారము చేసి కొనియే యీ చట్టము వ్రాయబడినది. విద్యాధికుల సహకార మును దొరకనమువారు బడయగలిగిన చాల లాభము కలుగు ను. మంగరాష్ట్రమున వెన్నెయండికి నైతిక బలమును వ్యక్తి బాధ్యతయులేక పోవుట వలన నే అ ప రా ధు ల లో వెన్నెయండి పట్టు బడ లేదు. మరి వెన్నెయండి శిక్షించ బడ లేదు. ఈచట్టము చేయుట రాజభక్తికి కళంకమని మాల వ్యాగారిని. అదిసరికాదు. మాలవ్యాగారు వెతుక దేశ రక్షక శాసనము నాడేపించిరి. 100 మిలియనుల పొనుల నిరాశము కూడదని యొక చట్టము నుపపాదించిరి గాని దాని నెవరను సమర్థింపనందున తీవ్రమగు నుపన్యాస మొనరించి దానిని వదలు కొనిరి. 50 మిలియనుల నిరాశమును గూర్చిగూడ మాలవ్యా గారు ప్రతిపాద భావమునే చూపిరి. పుష్పగారి భావము క పర్తిగారి యుపపాదనము చర్చింపబడినవిమృట చాల మారి పోయినది. దొరకనమువారిట్టి ప్రబలప్రాతికూల్యము కలుగు నని తలంపలేదు. కొందరుసభ్యు లీచట్టము నంగీకరింపకపోయి నను సాత్వికనిరోధమును నిరసించును ప్రకటించిరి. దానివలన నీదేశమున చెడుగుకలుగునని వారు గ్రహింపకలగుట సంత్వ ష్టకరము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగల గంధిగారిట్టి యుద్ధము మనకు పూనుకొనినందులకు దొరకనమువారు చాల చింతిలు చున్నాడు. ఇది స్థిరపడకుండునగాక యని మాత్రమే మే మానించుచున్నాము. గంధిగారు ప్రబలమగు సాత్విక శక్తివలన నిఁద్రియనిగ్రహమును చూపకలగుదురు గాని తక్కినవారెట్లు చూపకలగుదురా? తీవ్రభావులగు యువకులు తొందరకార్య ములుచేసిన చాలనపాయము కలుగగలదు. ఆ ప్రకటనమునకు దొరకనమువారు లొంగినచో రాజప్రతినిధి సంఘమువారి అధికారము సంపూర్ణముగ సంకరించును. ఈసందర్భమున దొరకన మువారి అంతరాత్మ నిర్భయము. మా కెయ్యది యుచితమని తోచినచో దానిని చేయుచున్నాము. అన్యాయము జరుగకుండ చేయుటకు వీలగునంతవరకు నిరోధముల నేర్పరచితిమి. అను ద్యోగసభ్యులకు మా హేతువులు సచ్చకపోయెనని మాత్రమే నేను చింతించుచున్నానని విన్నెంటుగారు నడిచిరి.

ప్రభువుగారు.— దీనినిగూర్చి సమ్మతులను తెలుప గోరెదను.

పటేలుగారు.—రెండు వ నిమిష సమయముననే దురయ ముననే సవరణ అవకాశింపబడెను గాన నేడిచట్ట మామోదిం పబడగూడదు.

ప్రభువుగారు.—నే నావిషయమును భాగుగానాలో చించితిని. ఆ సవరణలు సభ్యులవారముల మాత్రమే నూనిం చినవిగాని క్రొత్త వింజిలనేమియును తెచ్చి వెట్టలేదు.

పటేలుగారు.—మీరు సభానిమిషలను తొలగించె దగా.

ప్రభువుగారు.—అవును. సభ్యులీవిషయమున సభిప్రాయములకు తెలుపగోరెదమని ప్రభువుగారునిరి. నా డీచట్టము నామోదించుటకు సమ్మతులు కోరబడెను.

చట్ట మామోదింపబడెను. అనుకూలుర రెండు మంది ప్రతి కూలురు 20 మంది. చిట్టువీను, బెస్టి, మహమ్మద బాదు రాజా, పుష్పగారు, కాస్త్రీ, శర్మ, అనదాలీఖాను, వాచా, పటేలు, కరింబాయి, సీతానాథరాయి, కాసింబజారు మహారాజా, రాజారాం పాలుసింగు, కృష్ణసాహెబ్, కనికారాజా, మజీనుకులు, చందా, మంజుబాయిగార్లు ప్రతిపాదకులు. తక్కిన వారందరు నిమకూలురు. అనుకూలురలో కేంకర నాయరుగా రుకప్ప తక్కినవారందరూ పాశ్చాత్యులు. కేంకర నాయరు గా రుద్యోగులగుటచేతమకుసమాధానము లేకున్నను సమ్మతిని తెలుపక విధి లేనందున అనుకూలముగ సమ్మతి నిచ్చిరి. ఈ రీతి గా మొదటి కాల తు చట్ట మామోదిం ప బడినది. పిమ్మట మా శర్మగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఆ లేఖ యిదివరకే యాపత్రికయందు ప్రకటించబడినది.

19-వ తేదీ సమావేశము

19-వ తేదీని మరుల రాజప్రతినిధిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశము జరిగినది. శర్మగారు సభకు రాలేదు. యుద్ధశాసన మును లవండెను గాదును ప్రమాణముల చట్టమును విన్నెంటు గారు నుపపాదించిరి. ఆరెండును ఆమోదింపబడెను. దేశరక్షక నేనాచట్టము సవరణను నేనానిగా రుపపాదించిరి. దాని ఆన సరములేదని విరనునైదుగారు వాదించిరి. నేనానిగారు యాధానమును చెప్పిరి. సవరణ అంగీకరింపబడెను. పటేలుగారు నెగోషి యలులు ఇనుస్టుమెంటు సవరణచట్టము నుపపాదించి

చిరి, దానిన పూడించిండులకు లభించు గాన: పేటలు గారిని
క్లాఫించిరి. ఆ పట్ట ముమోదించబడెను.

హెచ్చులాభముల కన్ను చుట్టము

ఉపసంఘము వేదికమున చర్చించునది నని మెప్పుకగా
రుపపాడించిరి. మెప్పుకగా దీర్ఘోదస్యాసమును గావించిరి.
పిమ్మట హాను కరింతాయి విగ్రహముగాను విమర్శిం
చిరి. మెప్పుకగాను ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. పిమ్మట సవరణ
లుపపాడింపబడెను. కాని ఏవియు సంగీతరసజడలేదు. పం
జాబు మోహిగ్గు కాననమును లవెండనుగా రుపపాడించిరి.
ఇచ్చట మంగీకరింపబడినది. వశీగారు వందనములను తెలిపిరి.
మధ్యాహ్నము 2-35 వ వరకు చాలించబడినది.

కడపటి సమావేశము.

21-వ తేదీ రాజప్రతినిధిగారి అధ్యక్షత క్రింద కడ
పటి సమావేశము జరిగినది. 23 ప్రశ్నలకు సమాధానమును
చెప్పిరి. దొరతనము వాత బహిష్కరించిన గ్రంథాలు పట్టి
కను విస్సెంటుగా రుపపాడించిరి. వివక్షార్థ నివేదికమును
శంకరనాయకు గారు రుపపాడించిరి. 1919-20-కి ఆర్థికభక్త
మాను మెప్పుకగా రుపపాడించి ముచ్చటించిరి. ముక్త్యముల ఎ
గుమతికి నిరోధము తొలగించబడిన దని మెప్పుకగా రుపపాడించిరి.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము.

రాజప్రతినిధిగారు 12 నిమిషముల పేపు ముచ్చటించిరి
ఈ సభలయందు చాల వివాదాస్పదము లగు విషయములు
చర్చించ బడినవి. సభ్యులు మైరణకు విడువ లేదు. రాత్రి సమా
వేశము ముందు హెచ్చుకుంది సభ్యులతో జరుగగల సభల
విధానమునకు మాచకము. ఆపుకు చర్చలతిత్తముగ జరుగగ
లవు. ఈ ప్రత్యేక చట్టములని నేను నిశ్చయించితిని గాన కొం
రకు సభ్యులు కోరిన రీతిని నా అనుమతి నిశ్చయించి చాలను.
విస్సెంటుగారి వాగ్దానముల సంగీకరించితిని. దీనివలన భారత
యశస్సుకీర్తికముకాదు. దీనితో బహు కొద్దిమందికి మా
త్రమే సంబంధముండగలదు. మూడో ద్దగురికి ఆసేరము
లన్నియు సంబంధగలవు అడవ్యోగులతో నేకీధనింపజాల
ముకి దొరతనముకాదు చింతిలుచున్నాను. సూతుబకో చంపు
నివేదికము తర్జునా బ్రిటిషు దొరతనమునకు జేరును రాష్ట్రీ
య ఇండియా దొరతనముల నూచలముగూడ ప:పిలిమి. ఇక
నా సంస్కరణముల స్వరూపమును పార్ల మెంటువారు నిర్ధార
ణ చేసెదరు. రాజకీయములం దనేకభిన్నాభిప్రాయములు
కలుగుటవిధి అనుద్యోగసభ్యు లిటిరల కలిగిన అభిప్రాయ
భేదములను నిష్కరింపవలెను. యేద్యకాలమున నెలకొనిన
మిశ్రసహకారభావమే కొనసాగగల గలదని నేను తలంచె
దను. అట్టి సద్భావమును మరవవలెనదే నేను మును విడిపోవు
చున్నామని నేనాసించెదనని ప్రభువుగాను నుడిచి. పార్ల
మెంటులు చెలగినవి. 11 35-వేల సభచాలించబడినది.

సీమ తపాలా కైకొను వలనా పొగయొడ ఈనెల
25 తేదీ మంగళ వారమునాడుగాక 26-వ తేదీ బుధవారము
బయలుదేరునని తెలియుచున్నది.

జైల్లో ప్రభువు:—కొలదికోజులూ జైల్లోప్రభువు
అగ్రా, కాను ప్రభువు, లక్ష్మణపురమును దర్శించి 25 తేదీ
బొంబాయి చేరుదురు. వారి సంచారమునిగ్గిర మైనదిగాదు. ఏప్రి
యలు నెలాఖరుకు సిహూకు వెర్లుదురు.

తాతాచదురు యంగ్లములు స్థాపించబడు తాతా చదు
రుయంగ్లములు, మార్చి లైను ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన యంగ్లము
లు, కంపెనీవారికి నియోగింపబడిన ప్రముఖుడైన యింజనీరు
అధికత్యమున అమెరికాలో తయారుజేయబడినవి.

విద్యుత్తు అందుబడి.—దర్భాసనా గారంటీజేసినట్లు
కొచ్చిజేకమునకు కావలసిన కొంతవిద్యుత్తును నిర్ణయింపబడిన
ధరలకు కొచ్చినుదర్భాసనకు అందజేయుదు నని ఒక యూరో
పియను కంపెనీ తెలిపెను. ఇట్టి చర్యకు ఆ టే పిం చు చు
తాము గారంటీ కాకుండనే ఎంతవిద్యుత్తునునై అందజేయుదు
మనియు, అధికార నియంత్ర మైన ధరలకు అమ్ముచు మనియు,
తెల్పుచు దివానుకు విజ్ఞప్తి చేసిరి.

బాకా బాడ్మిన్టన్లో క్షేంపబడినవాన వంజాలు
తెవటి నెంటు గవర్నరుగారికి తమ శత్రులను తగ్గింపవలసినదని
విజ్ఞప్తిచేయగా మరలందడన విధింపబడిన సలూగురిలోను ము
గ్గురి కీశుకు స్థిరపరచిరి. మిగిలి/వానికి ప్రవాసశత్రులు విధిం
చిరి. పగిరాసశత్రు విధింపబడిన 12 గురిలోను 5 గురకు 10
వర్సరముల కారాగృహ శిక్షను నలుగురుకు 7 వర్సరముల
శిక్షను, మిగిలినవారికి ప్రవాసశిక్షను విధించిరి.

పింట్ గారి పుత్రులు సెడరిక్టుపింట్ గారు ఎల్.
ఎల్. వి. సి కేంబ్రిడ్జిలో చదువుచుండిరి.

స్వేమలు రైలులో, బంగాళా గవర్నరు, కొనాల్లు
షే ప్రభువు నిన్న సాయంత్రము కలకత్తానుండి భూరికె వెర్లిరి.

“పరానుజ్జేపు నెయింటు లూయి” గారిమీద ప్రాథ
కవిత్వము చెప్పినందుకు గాను చాంసలరుగారి బంగాళు పరిక
మును బడసిరి.

ఈస్టరు సా:పులలో! మైమిసింగునంద జనగుతున్న
బంగాళా రాష్ట్రీయ సమావేశము:కు జైలా మోహనసేకగా
రధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. రౌంటు చట్టములు కానన
రూపము: దాల్చిరందులను తీసికొనవలసినచర్యకు ఈ సమా
వేశములో నానుటలు నిశ్చయించెదరు.

డక్కాలో స్పృహకము:— డక్కానగరమున స్పృహ
కము తీవ్రముగా బయలుదేరినది. పురుషాలకు సంబంధించి
అందఱులకు బట్టి, ఆరు లేక ఏడు మరలమందికి బాధ్యము
సోకెను. కాని దై వానగ్రహముకల్ల విశేషమరణములు లేవు.

తెండ్రు కావలెను.

1920-వ సం॥ రము మార్చి 31-వ తేదీ
వరకు ఈక్రింద ఉదహరించ బడియుండు సామా
నులు నవ్వెచేయుటకు నీలువేసి తెండ్రును కంపు
కొనవలెను. అన్ని సామానులకు గాని కొన్నిటికి
గాని యీనెల 31 వ తేదీ సోమవారం మధ్యా
హ్నము లోపల మార్కులొడ్డులో ఉండు ఆర్థి
క్లోలింగు సూచరెంటుడెంటు గారికి తెండ్రును
వంపుకొనవలెను. పెద్దతెండ్రును గాని, లేక
ఏ తెండ్రును గాని ఒప్పుకొనవలె ననెడి నిర్బంధ
ములేదు. క్రతి తెండ్రుతోను మదరాసు బాంకు
రశిదు, రు 25 లకు పంపించ వలయును.

తెండ్రు ఫారము 24 వ తేదీనుండి విక్రయ
ముచకు సిద్ధముగా నుండును.

పనికిరాని గోనెలు.

పనికిరాని తారుగోనెలు.

పనికిరాని ఇనుపకట్లు

పనికిరాని కాగితములు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

బీమాకంపెనీ లిమిటెడ్

సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి.

నిలవసాము రూ॥ 70,00,000 రూపాయలు

ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల

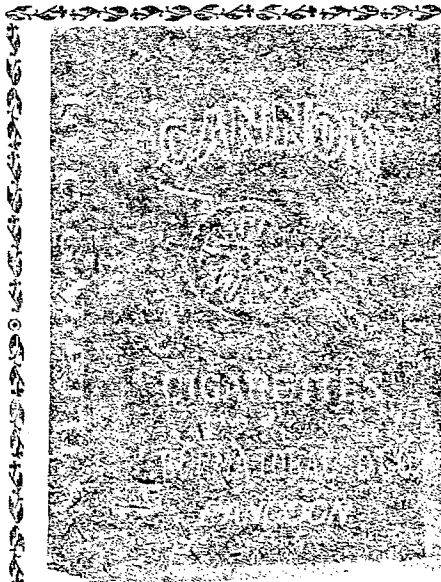
రూ పా య లు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను,
ఎంకొవిమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి
వేరొకటి యుండదు. అందువలన సాలిసీ వారునకు
వృద్ధావృద్ధశాయము సమృద్ధముగు అవాయమును
సమకూర్చుటయే, గాక సాలిసీ వారునికి అకాల
మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనో
పాధియు కలుగును. స్థిరముగు అవాయములు లేని
వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల
సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited
from respectable gentlemen
in Telugu Districts to act as
Representatives for the Com-
pany. Good opportunity for em-
ployees in Mercantile offices
to augment their income by
devoting their spare time to
our work.

Apply to:—

F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

బర్రాటుబాకో కంపెనీవారి సిగరెట్లు

ఈ రెండు మార్కులు గలవి అందఱిచేతను గొప్పగా సిపార్సు చేయ
బడుచున్నవి. అందరికి సుఖమునట్లు వెలలు నిశ్చయించబడినవి. కేలు
పదార్థములు మిశ్రమముచేసి కెలుపబడలేదని ప్రాచీనా చెప్పుకలదు.

ప్యాకెట్టు 1-కి 10 సిగరెట్లు చొప్పున 50 ప్యాకెట్టు
ఫిరంగిమార్కుల నూపిరి పెట్టె 1-కి రు. 4-12-0.

అడక త్రివి మార్కుల గలవి రు 3-14-0.

పాస్తేజి 0—9—0 ప్రత్యేకము.

వ్యాపారపు ధరలు చూచి ఇతరవిషయములు తెలియ గోరవారు
యీ క్రింది చిటానునకు ప్రాయశఃమును.

పోస్టుబాక్సు నెం 87

18, లెంక్ష్టర్లెకు బీచ్,
మదరాసు.

పోల్ ఏజంట్లు:

స్వామి అండుకో,

యుద్ధము!

ఆయుర్వేదమునకును, అంటుదురోగములకును,

కాని, నీవు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(1046)

కలరా, ప్లేగు, ఇన్ఫ్లుయెంజా రోగములకు ముదుర్పు బొవసలను, నిలవజేసినవో నీ కట్టి ధయమున లేక
సురక్షితముగా నుండగలవు. శ్రేష్ఠ మైకు, చాక్లెనరి, కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేకములకు 100-కి 100 చుది రక్షింపబడిరి.

కలరామందులు పెట్టు 1-కి రు 0-12-0

ప్లేగు " (వెడ్డని) " 1-12-0

" " (చిన్నది) " 1-2-0

ఇన్ఫ్లుయెంజా మందులపెట్టు " 1-8-0

మాధన్వంతరి లేహ్యము

ఇన్ఫ్లుయెంజా రోగము ముదిర పిరర గురూకు
చేయుటకై ప్రయ్యోగపరగినది. డబ్బి 1-కి పె 2-8-0

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతిరవసిన బొవసలు లనేకములు గలవు.

ప్యాకెటింగుపోస్తేజిఖచ్చు ప్రత్యేకము. ధరఖాస్తు చేసినవారల మదితముగ క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, పి.సి, ఆచార్యనెప్పి, డి.టి. మదరాసు

The Armistice.

Surrender of Mercantile Marine.

LONDON, March 15.
Reuter learns that there will be no formal surrender of German mercantile crews. The ships will be manned almost entirely by British, American and French crews. It is roughly estimated that the total tonnage will be three and a half million tons. France will receive between 75,000 and a 100,000 tons. Great Britain will probably manage three-fourths of cargo tonnage and France the remainder, as America is not interested in such tonnage, while Italy already possesses Austrian shipping. The Allied Economic Commission is being established at Hamburg to deal with freight and cognate questions.

Germany to Provide Coal.

London, March 15.
PARIS.—It is semi-officially stated that the agreement regarding the surrender of German merchantmen stipulates provision by Germany of important quantities of coal in order to ensure regular delivery of food-stuffs by the Allies.

Surrendered Tonnage.

LONDON, March 15.
PARIS: The surrendered German merchantships comprise about 150 vessels of 1,800,000 tonnage. The Allies will furnish Germany with 300,000 tons of cereals and 70,000 tons of fats monthly. The proceedings at Brussels were characterised by a most frigid formality.

German Consent.

LONDON, March 16.
BRUSSELS.—In order that the Allies generosity to Germany may not be regarded as due to German threats, Admiral Sir Rosalyn Wemyss, while reading the Allies' conditions, paused after reading Clause 8 relating to the surrender of the German merchant marine, and asked formally whether they consented to hand over the fleet. Herr Brun, head of the German Delegation, after a moment's impressive silence replied "Yes, we consent to give up the German merchant Marine". Sir Rosalyn Wemyss then read the clause dealing with the terms for re-equipping Germany.

Indian Silk Industry.

LONDON, March 5.
Lecturing before the Royal Institution, Professor Loxley said he hoped that something would be done to resuscitate the Indian mulberry silk industry, which has well suited to the people. The Government could easily stop the sweating conditions under which the weavers worked.

The Turkish Cabinet Reconstituted and Strengthened.

LONDON, March 5.
The "Times" learns from Constantinople that the Turkish Ministry has been reconstituted and strengthened by the inclusion of Reshid Bey, ex-Veli of Smyrna, and Turgut Pasha.

Cable Delays. Question in the Commons.

LONDON, March 17.
In the House of Commons, replying to Sir A. Fell, Mr. Lillingworth stated that several cables from England were at present interrupted, especially on the Eastern Company's route and delay in cable deliveries was largely caused by this, combined with a heavy increase of traffic. All the suitable cableships were engaged in repairs, but the season was inauspicious for this work.

Obituary.

Major G. W. E. Russell.

LONDON, March 17.
The death is announced of Major G. W. E. Russell.

Dowager Lady Londonderry.

LONDON, March 17.
The death is occurred of the Dowager Lady Londonderry from influenza.

Germany to Deposit Gold.

LONDON, March 17.
COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says in the food agreement concluded at Brussels, Germany undertakes to deposit in Brussels gold to the value of eleven millions sterling in order that the delivery of food may begin immediately. The telegram points out that the Allies do not guarantee delivery, but Germany is permitted to import foodstuffs from the Allied and Neutral countries. Therefore, Germany's most important task is to increase to the utmost the export of raw materials and industrial products.

Poland and Germany.

LONDON, March 16.
POZNAN.—Despite negotiations between the Allied Mission and the German Delegation for a Polish-German armistice, German troops are persistently bombarding villages along the Posen front, killing and wounding civilians and pillaging Polish property.

The Channel Tunnel.

LONDON, March 18.
At a meeting of the Channel Tunnel Parliamentary Committee, it was stated that 246 out of 256 members who had been approached favoured the scheme.

The Peace Conference.

China's Demands.

LONDON, March 5.
A telegram from Paris says the Chinese delegates to the Peace Conference, in a statement to the Journalists declared that China must be freed from the burdens imposed on her, especially the German Shantung privileges. They protested against the Japanese claims to Kiaochow and 21 demands which Japan suddenly presented in January, 1915, which China had to accept under threat of war. They asserted that Japan prevented China from joining in the war in 1914 and 1915. They emphasised the aid with China had given to the Allies in the shape of labourers, and mentioned that the Chinese Army of 100,000 was ready to start for Europe, but had been prevented by lack of tonnage.

Japan's Aspirations.

The Japanese delegates also received the Journalists. Mr. Saionji, addressing them, dwelt on Japan's sympathy with the idea of the League of Nations grand project for the establishment of an impartial and just peace. He replied that humanity was at last able to see the first gleams of a new era in which right should definitely prevail over force. He was firmly convinced that China would understand Japan's just and legitimate aspirations and that she would reach a complete understanding. The maintenance of peace security and progress of civilisation in the Far East, and the future union of the Eastern World, whose population was more than half mankind, was lofty and sublime vision with the western world under the League of Nations in perfect harmony and eternal goodwill.

The Final Treaty.

London, March 17.
PARIS.—M. Pichon, in the course of a statement to the Journalists said, there was no question of raising the blockade until the preliminary peace was signed. General resumption of commercial relations was impossible pending signature of the final treaty. M. Pichon expressed himself of opinion that the treaty would be simply handed to the Germans, who would have to take it or leave it. No discussion would be permitted.

A Chain of Bonfires.

LONDON, March 18.
The Overseas Club has promised to co-operate with the Committee which is organising a chain of bonfires throughout the United Kingdom on peace night, by helping to secure a chain of bonfires around the Empire on similar lines.

Terms Discussed.

LONDON, March 17.
A "communiqué" from Paris of to-day's date states that the Supreme War Council to-day discussed the military, naval and aerial terms, also the situation in Poland as described by the Inter-Allied Commission.

Navigation of the Rhine.

Switzerland's Claim.

LONDON, March 17.
A "communiqué" from Paris states that the Inter-Allied Commission on Ports, waterways and railways to-day heard Switzerland's legal and technical reasons for claiming to participate in any convention in future governing the navigation of the Rhine.

Reduced Homeward Fares.

LONDON, March 5.
The Ellerman lines have arranged to reduce the homeward fares from India immediately and outward fares from the 1st April, both by 20 per cent. Return bookings on the basis of a fare and a half will be resumed.

Economic Condition of India.

LONDON, March 8.
The "Times" dealing with the condition of India, suggests that in view of the difficulty of obtaining prompt information owing to congestion of cables, a statement should be issued regarding the economic condition of India, which private advices suggest may be on the verge of a worst famine than that of 1900.

Appeal Against Sentence.

LONDON, March 15.
PARIS.—Cotton has appealed against the death sentence.

Returning Guardsmen.

London's Preparation for Reception.

LONDON, March 17.
In the House of Commons at question time, Mr. Churchill stated that the Guards Battalions, on the occasion of the formal entry into London on the 23rd instant, would march past the King at Buckingham Palace and the Lord Mayor at the Mansion House. The procession would include demobilised Guardsmen and the wounded, who, if unable to march, would be in suitable vehicles. (Cheers.) Mr. Churchill hoped to include representatives of other arms who formed part of the Guards Division in France and representatives of the staff.

Germany's Financial Wealth.

Report of Committee of Enquiry.

LONDON, March 17.
In the House of Commons, replying to Mr. Claude Lowther, Mr. Bonar Law said it was not proposed to publish the report of the Committee of Enquiry into the financial wealth of Germany over which Mr. Hughes presided.

Mr. Lowther asked for an assurance that a full bill would be presented to Germany at the Peace Conference and if only a small amount could be exacted, it would be regarded as payment on account.

Mr. Bonar Law replied that he could give no such promise. It was not the Government's policy to demand more than they believed they could get from Germany.

Mahatma Gandhi.

Guntur and Satyagraha Pledge.

GUNTUR, March 21.
A correspondent wires:—The following gentlemen of Guntur signed Mahatma Gandhi's Satyagraha Pledge:—Messrs Konda Venkatapayya, President of the District Association, D. Seshachalapathi Row Editor of the Desabhimani and Secretary of the Home Rule League, M. Radhakrishnayya Merchant and Treasurer of the Home Rule League, S. V. Subba Rao Merchant and Assistant Secretary the Home Rule League, V. Suryanarayana B. A., B. L., Secretary of the District Congress Committee, M. Kalidas, High Court Vakil, V. Subba Rao B. A., B. L., Secretary of the District Association, G. Seetharama Sastry B. A., B. L., L. V. Narasimha Rao Landlord and Lakshminarayana Balakoteswararow, Landlord and Secretary of the Home Rule League.

Freight to German Shippers. Report of American Offer Denied.

LONDON, March 16.
WASHINGTON:—Mr. Hurley has telegraphed a denial to Great Britain of the report current in London that the American Shipping Board is prepared to offer freight rates to German shipowners for the use of their vessels. He declares that the Shipping Board is working through the Allied Maritime Transport Council.

President Wilson.

Statement on the League of Nations.

London, March 16.
PARIS.—President Wilson was absent from the Supreme Council to-day. He has not finished his examination of the final armistice terms. The Council was consequently adjourned until Monday. President Wilson issued a statement in the evening, declaring that the decision of the conference at the sitting on the 25th January that the League of Nations be an integral part of the Peace Treaty, was final and there was no reason to credit the reports that the decision would be modified.

German-Austria.

To be Incorporated in Germany Republic.

London, March 16.
A message from Vienna states that the German-Austrian Assembly has passed a Bill incorporating German-Austria in the German Republic.

Estimated Damage.

London, March 16.
AMSTERDAM.—A message from Berlin states that it is officially estimated that 23,500,000 marks worth of damage was done to Germany by Allied air raids.

The Police Union.

LONDON, March 17.
The War Cabinet has refused to recognise the Police Union.

German Disorders.

LONDON, March 18.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Herr Noske has withdrawn his order that any one fighting against the Government shall be shot.

New South Wales Labourites.

LONDON, March 17.
SYDNEY.—New South Wales Labourites are demanding guarantees against unemployment with a thirty-hour week for miners.

Canadian Labour.

LONDON, March 17.
OTTAWA.—Members of the Indoor Civil Service have rejected affiliation with organised labour at present, but the decision will be reconsidered later.

A By-Election.

LONDON, March 17.
The following is the result of North Londonderry by-election:—
Mr. H. T. Barrie (Unionist) ... 9,983
Mr. P. McGilligan (Sinn Féiner) ... 4,333

Fighting in North Russia.

Bolshevik Attack Repulsed.

LONDON, March 19.
A British North Russia "communiqué" says:—The Bolshevik attack against Morjezorskaya, 150 miles southward of Archangel was repulsed. The enemy left five unwounded, fifty-seven dead and many wounded on the field, also six marching guns.

German Ex-Commanders.

Possible Court-Martial.

London, March 17.
Practically all German ex-commanders on the Western Front have been forbidden to leave Germany owing to the possibility of being court-martialed.

Germans in Flanders.

Army Commander Cudgelled to Death.

LONDON, March 16.
PARIS.—General Von Arnim, Commanding the Army in Flanders, in March, 1918, fired on the peasants who were trespassing in his grounds at Asch in search of firewood. The mob consequently invaded the chateau, and cudgelled the General to death and then pillaged the Chateau.

The Indian Legislative Council.

Yesterday's Proceedings.

DELHI, March 21.

The following is the continuation of Sir James Meeson's speech in introducing the budget for 1920-21.

The deterioration of rather over £200,000 is due to a number of variations of which I need only mention a falling off in the Customs revenue of £200,000 and in the Land revenue of £149,000 set off by some small improvements under other heads. We also expect to spend more on Famine Relief, but this will be found from the Famine Insurance grant and does not affect our surplus or deficit. For the coming year the revenue is now expected to amount to £36,375,000 and the expenditure to £35,706,000, leaving a surplus of about £669,000 against £868,000 taken in the Financial Statement, or a reduction in the surplus of £200,000. This is mainly in Bombay and Central Provinces. In this case our surplus is affected. We have also included in the Budget, as I promised the Hon'ble Members during the course of the debate on the Financial Statement, a sum of £33,000 to form the nucleus of a new Public Health Fund. We fully appreciate the importance attached by non-official members of this Council to the necessity of strengthening the equipment of the Government for dealing with the epidemic diseases such as the recent disastrous outbreak of influenza and we consider it desirable to emphasize by a small initial grant, our acceptance of the principle that our central machinery for dealing with these matters should be developed. I need not trouble the Hon'ble Members with the details of the modifications in the Provincial Budgets. The net result is that there will be a slight reduction in the collective surplus of the Provinces anticipated during the current year from £1,073,000 to £979,000. For 1919-20 the estimated drafts on their balances will be increased from £1,641,000 to £1,918,000 mainly due to increased provision for civil works expenditure in Burma and Bombay. In Our Ways and Means Estimates the most important changes are due to the fact that the Secretary of State is expecting to make rather large purchases of silver, with the result, that is that payments in the two years on this account will be increased by £1 million, while as the result of the increase in our remittances to him necessitated by this and other causes, we are increasing our estimates for Councils next year by £2 millions, making a total provision of £12½ millions for this purpose. As far as our Indian position goes there have been heavy sales of our Treasury Bills during the course of the last two or three weeks, which will enable us (though we are reducing the discount under which we sell them) to close the current year with a balance of £12½ millions against the previous figure of £10 millions. We expect however, during the course of the next year to be able to reduce the amount of outstandings of treasury bills to the level which was forecasted in the financial Statement. There is one small item on the ways and means side to which I can refer with particular gratification, and that is the remarkable increase in our Postal Savings Bank deposits in the course of the last few months. The net deposits which had averaged about Rs. 20 lakhs a month during the months of October to December amounted in January to Rs. 42 lakhs, while in February, they reached Rs. 73½ lakhs, which is an absolutely record figure for any single month. This large receipt is the more striking coming as it does at a time when a considerable part of India is suffering from scarcity.

Sir James Meeson, replying to Mr. Hogg's question regarding the removal of restrictions on the export of pearls from India said these restrictions are now being removed.

After the conclusion of Sir James Meeson's speech H. E. the Viceroy addressed the Council. His Excellency spoke for 12 minutes. His speech was received with cheers.

H. E. the Viceroy, in closing the session of the Imperial Legislative Council said:—The session had been strenuous and controversial, but marked with good temper. The midnight sitting had given them a foretaste of the future in store with a larger Legislative Council, and a greater number and keener debates. After recalling the reference in his opening speech on the Rowlatt Bills, His Excellency said he came to the clear conclusion that special measures were essential for the maintenance of His Majesty's Government and safety of the lives and property of the citizens. An appeal had been made to him for withholding his assent by various non-official members, but they would see what an impossible position they would have him to take up to withhold his assent in his position as Viceroy to the measures which in his capacity as Governor-General he thought essential. He accepted the pledges given by the Home Member and repudiated the idea that the Bill was a slur on India's good name and that it would affect any but the smallest section of the population. Its mere existence on the statute book would prove sufficient and at the end of three years it would be found that the crimes aimed at had passed away. The Government felt the deepest regret at being at variance with the non-officials.

Touching on the reforms, H. E. the Viceroy said Lord Southborough's Committee's report should reach His Majesty's Government in a few days and the Government of India had already forwarded various criticisms by the Local Governments on the reform scheme together with their own views thereon. His Majesty's Government and Parliament would now decide the exact form to give effect to the announcement of the 20th August.

H. E. the Viceroy then asked the members to obliterate from their minds the recent disagreements on domestic matter. He referred to India's generous wholehearted response last year to the Empire's appeal. India now stood on the threshold of a new dispensation and there would be difficulties, differences, disagreements, such as are inherent in all process of political development. He hoped that the spirit of friendship and co-operation which brought them together at the supreme crisis would continue to exercise influence over public life. Let us part to-day feeling the truth of "amantium irae amoris integratio est."

The Council adjourned "sine die" at 11-35 A. M.

Dutch War Minister Dismissed.

LONDON, March 17.

AMSTERDAM:—The War Minister, Reinhardt, has been dismissed.

Sir H. Mc Mahon.

His Recall from Egypt.

LONDON, March 5.

In the House of Commons, on adjournment, Mr. Winterton raised the question of the recall of Sir Henry McMahon from the High Commissionership of Egypt, in 1916. Mr. Winterton referred to his distinguished career in India, and said that during very critical times in Egypt Sir Henry McMahon's task had been scarcely less onerous than that of the Viceroy of India. The greatest credit was due to Sir Henry McMahon for the way he overcame the difficulties. He was subsequently informed that a man better acquainted with Egypt would be required. Mr. Winterton urged that grave injustice had been done to Sir Henry McMahon and that the whole case should be reconsidered.

Mr. Harmsworth, replying, concurred that Sir Henry McMahon had a most distinguished career in India, but he contended that it was a mistake to suppose that Lord Grey failed to point out the temporary nature of the post. Moreover, Sir Henry McMahon must have known this, because it was the post to which Lord Kitchener might return. Sir Henry McMahon was rewarded for his undoubted services in Egypt by the Cross of St. Michael and St. George. His record spoke for itself. It was one for which Mr. Harmsworth had the very highest respect. After further criticism, Mr. Harmsworth promised immediately to submit the discussion to the notice of Mr. Balfour.

Rugby in England.

LONDON, March 15.

In the Inter-Service Rugby Tournament, the Mother Country beat the Air Force at Twickenham by 29 points to 6, and Australia beat South Africa by 6 points to 5 at Newport.

Trans-Atlantic Flight.

LONDON, March 15.

WASHINGTON.—Rear-Admiral Taylor announced that the American Navy will be ready to attempt the Trans-Atlantic flight in a flying-boat within a month. Rear-Admiral Taylor adds that an official in Washington believed that a British airship would attempt to cross next week.

Messrs. Vickers

LONDON, March 17.

Messrs. Vickers are absorbing the Metropolitan Carriage Company, making a total capital of twenty-six million.

Education in Mysore.

Inspector-General's Report.

BANGALORE, March 20.

The report of Mr. C. R. Reddy, Inspector General of Education in Mysore, for 1917-18, has just been issued. It would appear from a Government review on the report that during the year the number of primary schools in the State rose by 1,334 and their strength by 21,145. At the end of the year the total number of primary schools was 8,207 with a strength of 233,624. Of these 54,041 were Lingayats, 19,972 Brahmans, 23,229 Mahomedans, and 12,335 Depressed classes. The number of adult schools rose from 1,020 to 2,284 and their strength from 23,080 to 41,804. The expansion of primary education on the grant-in-aid basis has been effected on a large scale in recent years and there is at present one primary school for every 2½ square miles or for a population of 600 roughly. The Government agree with the Inspector-General of Education that in future greater attention should be devoted to securing increased stability, popularity, and efficiency in regard to the schools already started and further expansion determined with reference to the resources of the Department to adequately cope with them.

Education of Backward Classes.

Dealing with the backward and depressed classes education the review says:—"Considerable attention was devoted during the year to the education of the backward and depressed classes and numerous facilities were sanctioned during the year. The number of schools for the depressed classes rose from 349 to 496 and their strength from 10,521 to 12,358. The proposal to meet the cost of school buildings for backward classes wholly from the Government funds has been sanctioned, and a special provision of Rs. 25,000 for this purpose and an allotment of Rs. 25,000 for these and other schools were sanctioned. A special grant of Rs. 50,000 was made for the development of Panchama education. A Panchama Boarding School for Tumkur and one on a smaller scale for Chickmagalur was sanctioned. Out of the above provision of Rs. 50,000, a Central Training Institute for Panchamas was started at Mysore, where the course of instruction combines both general and industrial education.

Secondary Education.

As regards secondary education the review, after alluding to progress, state that the reforms introduced were (1) the introduction of the compartmental system of examination, (2) the grant of permission to appear for public examinations after private study; and (3) the revision of curriculum of studies by the regrouping and recombination of optional subjects so as to afford greater facilities for industrial and commercial education. The question of further remodelling secondary education so as to introduce polytechnic courses is under consideration.

Government Comment.

In commenting on the work of the Education Department the Government records their appreciation of the zeal and ability with which Mr. C. R. Reddy has endeavoured to deal with the more urgent and complex problems connected with educational development, and the Government hope that the efforts of the department as a whole will result in a higher standard of efficiency and the adoption of a liberal policy of expansion and encouragement in regard to backward communities throughout the State.

Afghanistan News.

The Amir.

ALLAHABAD, March 21.

The "Pioneer" says:—The Afghan Envoy in India has received from Kabul a photographic reproduction of the letters of Nasrulla Khan and Inayatulla Khan, expressing their submission to the new Amir as well as Amanulla Khan's proclamation to the Afghan Army and the Nation.

Peoples Bank.

LAKHORE, March 21.

Mr. Billimoria, the Additional Official Liquidator, in November last announced, through an order of the Chief Court, that the position of affairs of the Peoples and Amritsar Banks, Ltd. had been very materially altered within the last few weeks of his taking over charge, and that the creditors may hope to realise their claims at 16 annas in the rupee at no very distant date, though the dividend declared during the preceding five years were six and seven annas in the Peoples and Amritsar Banks, respectively. In consonance with the above statement a substantial dividend was declared recently in both the banks, and another dividend of four annas in each case it is understood, is being declared payable next month.

Lord Jellicoe.

DELHI, March 21.

As it present arranged Lord Jellicoe will proceed to Agra, Cawnpore and Lucknow during next few days and will arrive in Bombay on the 26th. After that his movements are rather uncertain, but he will visit Simla towards the end of April.

H. E. The Viceroy leaves Delhi to-day and visit Baroda, Hyderabad and Alwar, arriving at Simla at the end of April.

Burma Rice Market.

RANGOON, March 21.

The rice market was closed to-day for the Parsi New Year and will be closed early to-morrow on account of the death of a Chinaman, long associated with rice milling.

Mortality.

Last week there were 45 smallpox death in Rangoon and influenza deaths out of a total of 380.

His Honours Reply.

Replying to an address at Akyab His Honour announced that in view of the lack of shipping last year remissions of land revenue amounting to five lakhs would be allowed. Shipping is being provided this year to take away Akyab produce especially rice. His Honour announced a grant of five and a half lakhs for road in the division and the takings are from the cess fund of the guarantee for the Arakan light railway. The conclusion of a main road connecting Arakan with the interior of Burma was recognised as necessary, but the selection of the route would require much consideration. Regarding the raising of an Arakanese battalion His Honour said that he could make no promise as the question depended on keeping the battalions to full strength and largely upon the volition and energy of the people themselves.

Brief Telegrams.

Delhi message of 21 March says:—Admiral Viscount Jellicoe and staff left Viceroy's Lodge to-day.

Delhi message of 21 March says:—H. H. the Maharaja of Mili Phippers subscribed Rs. 1,00,000 to the Imperial Indian Relief Fund.

Delhi message of 21 March says:—with effect from 12nd instant prohibition of the export of pearls from British India is removed.

The sailing of the homeward mail steamer *Colna* has been again postponed. She will sail on Wednesday morning (26th) instead of on Tuesday (the 25th instant) as previously notified, says a Bombay correspondent.

Intimation has reached Coonor that Mr. Frederick Pinto, son of Mr. Pinto, who is now in Cambridge studying for the L. L. B., won the Chancellor's Gold Medal in poetry, the subject being "Saint Louis of France."

On the petition for mercy in the Bakh Lurpa case, the Lieutenant Governor of the Punjab has maintained three of the four death sentences, commuting the fourth to transportation for life. Of the twelve men sentenced to transportation for life, five have had their sentences commuted to ten years, four to seven years, the remaining three being maintained.

In response to the Viceroy's appeal for further contributions to the Imperial Indian Relief Fund, H. E. the Governor of Madras acting in concert with the Committee concerned, has placed Rs. 7,24,000 to the credit of the fund, namely, Rs. 5 lakhs from the Madras War Fund and Rs. 2,24,000 from the balance of the Madras Branch of the Imperial Indian Relief Fund.

At a meeting of the Malabar District Congress Committee, held at Calicut on Wednesday evening to consider the question of electing President for the Fourth Malabar District Conference, to be held at Bidagara on the 5th and 6th, the names of Messrs. S. Kasturiranga Iyengar and Salem C. Vijayaragava Chari and Mrs. Sarojini Naidu were proposed for the presidency.

The following gentlemen are appointed non-official members of the Mysore Budget Finance Committee for considering the Draft Budget for 1919-20:—Mr. B. Narasinga Rao, elected by non-official members of the Legislative Council, Mr. C. Narasimhaiah, elected by the Representative Assembly Members, and Mr. Basava Iyya, nominated by the Government.

Coal Commission Report.

Sifting Maze of Figures.

LONDON, March 15.
The Coal Commission is continuing its proceedings daily, sifting a maze of figures and statistics presented by the owners and workers representatives. Witnesses are closely and persistently cross-examined by both sides. Startling revelations have been made regarding bad conditions underground, in which boys and men have to work, while ponies die at the rate of forty monthly. Attention was also drawn to shocking housing conditions in many mining districts. The Commission brought out the amazing fact that the Coal Controller had agreed to increase the prices amounting yearly to an exaction of twenty-five millions from coal consumers in order to assist the low grade collieries, which were losing money, while others were piling up still more enormous profits. Witnesses drew attention to the increasing danger of American competition, especially Argentine, also Scandinavia, and urged the necessity of cutting down prices in order to prevent American undercutting. Yesterday's sitting was occupied with the elaborate scheme presented by the Miner's Federation, favouring nationalisation of mines. It was proposed that each mine should be administered by a pit Committee elected yearly by the men.

Deadlier Than War.

LONDON, March 16.
The Coal Commission yesterday was started by the evidence of Mr. Robertson, Chairman of Scottish Mine Workers, who declared that mining was more dreadfully than war. Mr. Robertson quoted figures, showing that on an average 1,140 were killed in the mines yearly during the last fifty years, and over three and a quarter million had been injured in twenty years. He asserted that the greed of coal owners was responsible for bad housing and, quoted as typical that 27,000 out of 38,000 inhabitants of Hamilton, Lanarkshire, lived in one or two roomed houses. Hence the miners consisted upon State control. Mr. Balfour, coal-owners representative said that if things were as Mr. Robertson described, they must be put right.

Mr. H. H. Brown, Welsh miners representative, said if the men's demands were not granted, Bolshevism was bound to come.

Mr. Thomas, M. P., interviewed last night, said he feared that ten to one on the Railwaymen's and miners delegates at a meeting on the 21st instant would be in favour of a strike. It was impossible for leaders to control the men, who meant to get all their demands, including nationalisation or fight.

Decrease of Hours and Increase of Wages Recommended.

Recommended.

LONDON, March 20.
In the House of Commons Mr. Bonar Law outlined three reports of the Coal Commission. Firstly the report issued by Miners and Labour representative recommended granting full demands of miners including nationalisation. Secondly the report signed by Coalowners representatives recommended immediate increase on wages of eighteen Pence daily, and reduction of hours from eight to seven. Thirdly the report signed by Mr. Sankey and employers not directly concerned in coal industry recommended immediate advance in wages of two shillings namely two thirds of men's full demands, reduction of hours to seven from middle of July and subject to economic position of industry at the end of 1920, to six hours two years later.

Present System of Ownership Condemned.

Mr. Sankey point out that increased wages involve distribution of additional thirty millions sterling among colliery workers probably without raising prices to consumer and furthermore that the present system of ownership and working in industry stands condemned, and either nationalisation or a method of unification by national purchase, or by joint control must be substituted.

A Reproach to Civilisation.

The report recommends miners henceforth having effective voice in the direction of mines condemns housing in some districts as a reproach to our civilisation and suggests the immediate collection of a penny per ton on all coal won to be applied to housing improvements. This would yield a million sterling annually.

Government Accepted Sankey's Report.

The Government accepted Sankey's Report including undertaking to report upon Nationalisation by May 20th and proposal of commission to continue to sit and issue interim reports dealing with improvements. The Government agreed immediately to carry out the proposals contained in Mr. Sankey report. Mr. Bonar Law pointed out that this involved curbing of coal control for two estimated cost of proposals would be forty-three millions, of which thirty millions would be obtainable by limiting owners profits to fourteen pence per ton, leaving a deficit of thirteen million to be secured by various anticipated economies. Mr. Bonar Law emphasised that Government had gone to utmost limits to avoid strike. If it could the Government would unhesitatingly use all resources of state to win quickly as such a struggle must have only one ending or short would be an end to Government in the country. (Loud Cheers).

Position of Railway Men.

Government Officer.

LONDON, March 21.
The Press Bureau issues the following statement of the Board of Trade announcing that average earnings of railwaymen during 1913 were 28 60 weekly. Additions made since Feb. 1915 totalled 33 weekly. Increased cost of operating railways due to war wages and eight hour day is seven-and-a-half millions annually, plus twenty-five million increased cost of materials. The estimated cost of new programme of railwaymen's unions including perpetuation of war wages amounts to at least a hundred millions annually, or two hundred percent over prewar rates. The Government offer when negotiations were resumed at noon yesterday included establishment of a Joint Committee representing the Railway Executive and two unions to deal with the questions of pay, and conditions of service as they might

arise. The Government offer assures the railwaymen of continuance of present earnings during the current year instead of their having to face gradual reduction of war wage as cost of living falls. The offer would necessitate an increase in railway rates but it is hoped that any further great increase in passenger fares will not be necessary.

Lieut.-General Marshall.

Received Knighthood.

LONDON, March 8.
Lieut.-General Marshall, whom H. M. The King and Queen received in audience yesterday, attended the investiture at the Buckingham palace to-day received Knighthood with Insignia of Knight Commander of Order of Bath.

Lord Justice of Appeal.

LONDON March 8.
Mr. Justice Atkin has been appointed Lord Justice of Appeal.

Question of Opium Convention.

LONDON, March 10.
Replying to A. G. Gardner in the House Commons, Mr. Harmsworth stated that Government hoped to bring the question of opium convention of 1912 before the Peace Conference, with a view to adoption of resolution binding the powers represented at the Conference and enemy powers to speedy enactment and enforcement of measures contemplated by convention in order to confine manufacture and sale of opium and similar noxious drugs to legitimate purposes.

Reconstituted Turkish Ministry Resigns

LONDON, March 10.
Constantinople.—Reconstituted Tewfik Pasha Ministry has resigned. A New Ministry has been formed with Damad Pasha as grand Vizier and Foreign Minister, Mustapha Sabri Effendi as Sheikh-ul-Islam Tewfik Bey as Minister of Finance and Djemal Bey as Minister of Interior.

The Rowlatt Bill.

RANGOON, March 21.
The opposition of the Burman elected, representative to the Rowlatt Bill in the Viceroy's Council is objected to by many representative Burmans as Burma has been so far free from sedition and the bill is not likely to apply here.

జాతకఫలము: మంజరి - ప్రథమగుచ్ఛము
ఇది 192 శేషము కలది. 220 ప్రశ్నోత్తరములలో నున్నది. గురునవాసు మ క్క ర తేకుండగనే జోతిశాస్త్రములో పాండిత్యము బడయవచ్చును. దీని జన్మపుటలన తమ స్వకా తములు తమంతట తాము మామకొనుటయే గాక తదితర జాతకములకు ఫలములు గ్రహించవచ్చును. 1-6-0.
జ్యోతిర్విద్యోగిని: (0-10-0) ఇది నూతనముగ రచింపబడినది. చక్కని తేటతెలుగున (వాయుబడిన ప్రవాసము. చదివిన నవ్య బుట్టిచి వివోదము గలుగ జేయుటయే గాక అనేక యితర జ్యోతిష రహస్యములు గ్రహించగలరు. ఈ శాస్త్ర మపూర్వశాస్త్రమనియు పూర్వ గౌరవ ముంచదగిన దనియు ప్రపంచమందు పూర్వమందును ప్రస్తుతమును జరుగు నీశాస్త్రాభి వృద్ధిని గురించియు ఎవ్వ డెవ రే జేతనులలో పునరుద్ధారణ జేసి వృద్ధిజేసినదియు మరియు నీ శాస్త్ర పతనము కలన గలుగు లాభములను గురించియు ఏయే జేతనులలో నెంతెంత మంది జ్యోతిషులయి వృద్ధిజేయుచున్నదియు నీశాస్త్ర మే రీతిని నెవ్వరు చెప్పట రుజువైనదనియు, మరియు నక్షత్రములకు నాకాశమునకు భవచక్రమునకు గలుగు సంబంధమును గురించియు వ్రాయబడినది.
వి. వి. ఆర్. తర్క, రామరావు పేట, కాకినాడ.

గుంటూరు తెం|| సబు కోర్టులో.

Between O. S. No. 72 of 1910.
వాదకులు:—పిల్లలవర్తి అద్రిఫోల్లు వగయరాలు.
ప్రతివాదులు:—మల్లాప్రగడ క్రీష్ణారావు వగయరాలు.
ఈ నెంబరులోని ప్రతివాదుల కందరికి తెలియజేయు నది యేమి యనగా యీ నెంబరు తీర్పుమీద హైకోర్టులో అప్పిల్లు అయి అప్పిల్లులో ప్రతివాదులు కింది కోర్టువారు యచ్చిన ఫలసాయము విషయమై ఆక్షేపించగా హైకోర్టు వారు కిందికోర్టు తీర్పు భావచక్రస్తు ఫలసాయ విషయమై తిరిగి కిందికోర్టువారు విచారింపి తీర్మానము చెప్పవలసిగిన రిమాండు జేసినారు. వాదకుల కోరిన ప్రకారము ఫలసాయము సరిగా యిప్పించలేదనియు యిదివరకు యచ్చిన ఫలసాయము కంటే శాస్త్ర ఫలసాయము యిప్పించవలసినదిగా కోరుచు వాదకుల హెచ్చరిక దాఖలు జేసినారు. కోర్టువారు 10-4-19 తేదీకి ప్రతివాదులు ఆక్షేపణ నిమిత్తము వాయిదాజేసినారు. అదినము ఆక్షేపణయొక్క ప్రతివాదులు వగయ 10 గంటలకు ఖుద్దున గాని పక్షిల ద్వారా గాని హాజరయి తెలుపుకొన వలయును.
కోంపల్లి కోటిలింగము.
వాదితరపు స్టీడరు.

స్థానిక వార్తలు

గుంటూరు: మహాత్మా గాంధీగారి సత్యాగ్రహదీక్ష.
ఒక విశేషం యిటుల కంట్రీ వార్త నిచ్చుచున్నాడు: ఈ క్రింద పేర్కొన బడిన గుంటూరు పోలీసు మహాత్మా గాంధీగారి సత్యాగ్రహదీక్ష ననుసరించెదమని సంకల్పముల జేసిరి.
కోండ వెంటపల్లియ్యగారు, మండల స్థానపాలకులు; జేతగుత్తం శేషవలకటిరావుగారు, జేతాభియని పత్రికా సంపాదకులు, స్వరాజ్యసంఘ కార్యదర్శి; నుద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు రక్తము, స్వరాజ్య సంఘపు కోశాధిపతి; నీరం వెంకటసుబ్బారావుగారు, కర్తము, స్వరాజ్యసంఘపు సహాయకార్యదర్శి; విష్ణుభొట్ల నూర్యసారానుగారు వి. యె. వి. యల్. మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి; మాధవపెద్ది కాళిదాసుగారు హైకోర్టు నకిలు; వెంకటాద్రి సుబ్బారావుగారు వి. ఏ. వి. యల్, మండలసంఘ కార్యదర్శి; గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు వి. ఏ. వి. యల్; లక్కరాజు వేంకటనఠి పింహారావుగారు భూస్వామి; లక్కరాజు బాలకోటిశ్వరరావుగారు భూస్వామి, స్వరాజ్యసంఘపు కార్యదర్శి.
సహకారసభ:—7 వ చెన్నరాష్ట్రీయ సహకారసభ చెన్నపురిలో ఈవ్వర్ సెలవులలో సమాజేశ సగును. మా ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, అడ్వోకేటు జనరల్, సభాధిపత్యము వహించుదురు.
గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:—వీరు మదరాసు రాసనసభలో విశ్వవిద్యాలయ కమిషనరు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరికి 68 న్ను వీరి ప్రత్యుత్తరము మెక్సేలు గారికి 61 నోట్సులు కచ్చిసరి.
పోస్టల్ ప్రటెస్ట్:—ఇదివరకు ప్రకటించినట్లు 28-వ తేదీని కాక, ఈ నెల 24 వ తేదీని నీరుటపా జనరల్ పోస్టాఫీసు వద్దను, నలు అఫీసులవద్దను కట్టివేయబడును. దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు టపా జెనరల్ పోస్టాఫీసు వద్ద 25-వ తేదీ నాయంత్రము 6 గంటలకు కట్టివేయబడును.
సత్యాగ్రహోద్యమము:—ఇండియన్ హోం రూలు సమితియొక్క తమిళకాభివారి పత్రికను "శివప్రతి"లోని సత్యాగ్రహోద్యమము" అన విషయమై సుమద్రపు టాడ్డున 28-వ తేదీ నాయంత్రము 5-80 గంటల కొక సభ గానింపబడును.
లలితకలా ప్రదర్శనము.
ఏప్రిల్ 6-వ తేదీనుండి 12-వ తేదీవరకు చెన్నపురిలో ఈ ప్రదర్శనము జరుగును. బంగారాజేశ్వరు చిత్రకారులవల్ల తయారు చేయబడిన చిత్రపటముల అనేకములు ప్రదర్శించబడును. పటములు మొదలయిన లలితకళలకు ప్రదర్శించుటకు, హిందూభక్తి నా బాధాగమాలనుండియు చిత్రకారులు అనేకులు వచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. దక్షిణ హిందూభక్తి కళానిపులులు చాలా చిత్రపటములకు పంపుచురని మేము ప్రత్యేకముగ కోరుచున్నాము. చాయాపటములు, జరిపములు, నగలు, చిత్రపటపులు మొదలయిన వాటికొరకు ప్రత్యేకకాళి తేర్పులు పుడును. ప్రదర్శనకాలలో గల స్థలమును అనేకులు కోరుగురు కాబట్టి, ప్రదర్శనకు బాలము చేయక ఈ విషయమై మాకు వ్రాసి తెలిసికొన వచ్చును. ప్రదర్శించుటకు పటములు గాని కళలతో సంబంధించిన మరేవస్తువులు గాని యీ నగరములో నెవరివద్దనైన నున్నయెడల, ఫలానా సమయ మప్పుడు రావచ్చును అని తెలియజేసిన యెడల, లలిత కళాసంఘపు కార్యదర్శి వారివద్దకు వచ్చును. ఇంకవిషయమైన యితర సంగతులు వార్తాపత్రికలలో ప్ర పరిచయమందును. నెక్రటి, ఫ్రెస్ ఆర్టుకవిటి, "బెంగళూరు నిల్లా" పూసమల్లి హైకోర్టు, వేవేరి, మదరాసు.
ఏప్రిలు నెల 5, 6 తేదీలలో బడగరా పట్టణమున జరుపబడు చతుర్థ మలబారుజిల్లా సమావేశమునకు అభ్యర్థుని పిచ్చరయటై గర్జునవారసుని సాయంకాలము కల్లిగిటలో మలబారుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకా లోక సభగానింది. ఆసభలో సరోజినీదేవి, ఎస్. కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు, నేలము విజయరాజునాథారెగర్ల అధ్యక్షతనదికి పరిపాలింపబడెను.

గమనింపుడు గమనింపుడు
 ఫర్మాక బెంజిన్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.
 బ్లాక్ బర్డ్ యు 8-8-0. ప్యాక్ యు 7, వాటర్ మెక్
 యు 7-8-0, వాటర్ మెక్ (సేప్రేట్ కెర్నల్స్) యు
 10-8-0, నెల్సన్ 210 యు 4. అల్ట్రా 2-12-0
 (1514) గిరిబద్ర, ప్రేమచంద్, తిరునల్గొండ, మద్రాస్.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్కచర్మము, అతిమాత్రమున
 వారిచి, మిక్కిలి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, యౌవనమును,
 తాపప్రాప్తినికలిగించు మరద్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.
 20 తులముల డబ్బీలు 1. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
 పి. కె. పి. అంబుకొ, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

సిరాబిల్లులు

సిర్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకా
 శమానముగ నుండును కాగితముల చినిగిపోదు ఒకటి శ్రీ బిల్లుడి
 సిరాయగును. ఇవిద్వైతమున నీలివర్ణముగల వల్లటి సిరాబిల్లులు
 144 టిక్కిలె 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టివి నీలివర్ణముగల
 వల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టిక్కిలె 2-12-0 ఎల్లటి సిరాబిల్లులు
 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రము 144 టిక్కిలె 1-4-0 వెల్లె మొ
 త్రముగ కొనువారలకు మంచి యి నామాయబడును (1278)
 ఈ త్రర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే సుందరము
 మదరాసు రాజధానికి పోయి యేజిల్లు:-

మెసర్స్ కె. ఎ. ఎ. అ. అ. అ. అంబుకొ,
 110, 111, తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు.
BENGAL INK FACTORY.
 24. Tarak hatterji Lane, Calcutta

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచున్న జ్వర
 మును వారింపుట కిది నాటిలేదును. మలేయా (విష
 వా (యుజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల
 కును యెత్తినది. కొన్ని నా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు
 చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ
 ముగ జ్వరముండు సమయమందును యీ ఔషధము
 పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను పొత్తిగా
 నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో
 నొకరి యొక్క ఉత్తరము:-

నకోలు (అటార్ని-అట్-లా) హెరాల్డ్ పాండు
 రంగ్ గారు వ్రాసిరి:- మీయొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర
 ములను తురుర్తుబయందు ఆహాపుమైన ఔషధ మని
 మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా
 కాల మారంభమందు సాల్ నెట్టిలో నుండు నా గ్రామ
 ములలో హులీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి వీడించు
 చుండగా, హెర్ని వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర
 వీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే
 వీరందరు స్వస్థుల చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును
 సీసాఒకటికీ వల ౮.8, యు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల
 నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెర్ని గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,
 ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.
 (1122) **Agents: Oakley, Bowden & Company,**
 15, Armenian Street, MADRAS.

మలను చందనము

(1251) నెగ్గోగమునకు తుకారము
 మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
 తెలియదు. వత్తము లేదు. విచిత్రాకి
 చున్న గు కలిసిదిత్తుల కనిలేదు. దుచ్చు
 మైన మా మలయచందనము: ఎలాపు
 తెలుపు, వచ్చు అను నూడు విధముల
 నెగ్గోగమును నూడుపూటలలో నూడును. డబ్బీ 1-8 2-0-0
 గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

ప్రకటన

లోకప్రసిద్ధిచెందిన బర్మో సరసవిద్యోగి సభయొక్క
 కవులగు బ్రహ్మశ్రీ వండిత కే. నుబ్రహ్మబ్యకాస్తులవారిచే
 వ్రాయబడిన యీ క్రింది నాటకములు విక్రయమునకు సిద్ధ
 ముగ నున్నవి. 542

లవ కుశ
 లంకాదహనము } ౧-౦-౦
 విభీషణపట్టాభిషేకం } ౧-౦-౦

శ్రీకృష్ణలీలలు ౧-౦-౦ అచ్చుగో నున్నది.

కొద్ది రోజులలో తయారగును.
 బర్మో కృష్ణమాచార్యులవారి నాటకములను మార్కెట్లోనున్న
 హెచ్. ఆర్. చంద్రా అండు కంపెనీ,

బుల్లెట్ పబ్లిషర్స్, గోల్డెన్ స్ట్రీటు, బర్మో
 160 ఫుటల్ పుస్తకము ఉచితము

అగోగ్యమును కాళ్ళొనుభవమును పొందుట పా
 భావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలు
 గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అగోగ్యమృ
 త్యమును కలుగ జేసి కీరపూజ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆ
 యర్హతవృద్ధిని ఇచ్చుచును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా
 నీచుబడును. పోస్టుచార్జి యు మే మే భరించి పంపెద
 ము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
 ఆరంభినిగ్రహ ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

వాంత్రి బాంత్రి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతిచిరచనము,
 కడుపునొప్పి, కనుపులూ వాయువు మొదలగు వ్యాధు
 లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్టియెక్ మిషన్ సానైటీ రికరెండు టి. ఎఫ్.
 నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:- వాంత్రిలేది కలిగినవారికి
 మీయొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణము చేసినందుకు నేను
 మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ
 సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలో నుండు మన్నారగుడి
 అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న
 వాంత్రిలేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె
 ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు
 పోలిసుబంట్రితు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి
 ముందుకు గాను వచ్చిరి. వారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూ
 ర్ నుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి
 వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు
 వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు
 చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలను, ముగ్గురు స్త్రీలను ఓమం
 కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని సాక్ష్యం చెప్పిరి. వారు
 చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ
 మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర
 కును. సీసా ఒకటికీ వల ౮.8, యు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల
 నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

మార్చి 18 తేది సాయంత్రము కావలి తరతమందీర
 ములో పురప్రముఖులు సమావేశమైరి. సభలో కావలి తాలూ
 కా కాలెగెన్సు సంఘమునకు కనకరాజు సరసింగరావు తం
 తులుగారు, అధ్యక్షులుగను, వి. యస్. నుబ్రహ్మబ్య కాశ్రి,
 మాత్రరాజు శేషయ్యగారు కార్యదర్శులుగను, పి. చంద్రయ్య
 శ్రేష్ఠి, జే.భోట్ల రంగయ్యగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు
 గను నెత్తుకొనబడిరి.

సంకల్పరాది భిక్ష:- కృష్ణామండలములోని పెంటి
 పగడ గామమున పంచమ రాత్రి భక్తపాతకాల నొకటి
 పాపించితిని. అందు ముప్పయిద్దరు బాలురు విద్యగలయు
 దినినాభివృద్ధి నొందుచున్నారు. పంచములనే ఆంధ్ర
 కావ్యములు చదివిన యిరువురు ఉపాధ్యాయుల స్వల్ప వేతనము
 తో నయమించి యున్నారు. చాల భవనా కావలసియున్నది.
 ధార్మికమహాశయము వీటులను, విద్యావిహితము నగు పంచ
 మార్గరక్షై యీ యుగాది పండుగదినమున వారి యోగిక
 కొలది చందాకు పోగొకటి పంపిక మందసపూర్వముగ నందు
 కొందుము. అని యొకరు వాగ్దాయుచున్నారు.

కిరసనాయకుల కలపు:- అమలాపురమున కిరసనాయకులు
 కలపువలన మానవు లందఱును మిక్కిలి పీడింపబడుచున్నారు.
 18 వ తేదీన 100 డబ్బుల ఎట్టుమాన వచ్చినది; అమానెను
 కొంత ఉదయమున బహువండు పెట్టి అమ్మించివారు. దిక్కు
 లేని పంచములకును బ్రాహ్మణావృద్ధులకును బాహుకము ఏమి
 యు దొరకలేదు. మధ్యాహ్నమున మరలకొన్ని టిని తాలూకా
 ఫీసుకంతున కొంతదాని కెటుటనున్న కాలములోని పడవమీదను
 నుంచి క్రియించిరి. ఆపారవారముగా నలులు మూగిరి. కొన్ని
 సీసాలు పగిలిపోయినవి. కొందరిని మారిపోయినవి. కొందరు
 కాలములో దిగి కొనితెచ్చుకొనునవ్వను మునిగిపోయిరి. కుట్ట
 తుదకు చాలమందికి దొరకక పాపము వారి గ్రామములకు
 తిరిగిపోయిరి. కొన్ని డబ్బులను గవర్న మెంటు ఆఫీసర్లకును,
 ఆఫీసులకును నెంసగిరి. అన్ని డబ్బులను ఒక్కేరజేశ్వరుండు తి
 యమ్ముటవల్ల బహుప్రయాసముగా నున్నది. కనుక ఏలినవారు
 4 ప్రదేశములనుంచి యమ్మించిన బహుబాగుగ నుండును
 అని ఎస్. నారాయణరావు గారు మాట వ్రాయుచున్నారు.

ఆయుర్వేదము:- అనంతపుర మండలములోని భక్త
 వరము నందలి యువజనసంఘమువారు ఈ నెల 16 వ తేది
 భానవారము 4 గంటలకు లండన్ మిషన్ స్కూలు
 హాలునందు సమావేశమై యర్రగుంట సంచకరావుగారి యాధి
 పత్యముక్రింద ఒక ఉభ జరిపిరి. సంబరాజు రాజారావు
 రావు గారు, వాత, పిత్త శ్లేష్మముల యుత్ప
 త్తికి కారణములు, తదభివృద్ధి మార్గములు, తన్నాకేమా
 నను చికిత్సలు మొదలగు మరికొన్ని వైద్యవిషయములు
 చక్కగా విశదీకరించి బోధించిరి. మరియు పాశ్చాత్యవైద్య
 మనకు ప్రాచీన ఆయుర్వేద వైద్యములకు గల, పరస్పర కార
 కర్యమును, మృత్యుచతుర శైలితో, గంభీరశక్త్యాన మొకప్పురి.
 జేతాయి జేంకటరావు గారు యవస్థాపకుల న్నామమున,
 ఈ భర్తవరమునం దొక ఆయుర్వేద వైద్యకాలకు స్థాపించి,
 జేకేజేయముకొరకై పాటుపడి యందరి యాహుతమును బడిసి
 తరువరి అగ్రాసవాధిపతిగారు వెంకటరావుగారి యవ్వకు
 మును బలపరచిరి.

మదరాసు ఆంధ్రనదరకమరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేలు చేయబడినది.)
నోటీసు

1919 సం. రము మార్చి నెల తూర్పు తిరు
 పతి శ్రీరామస్వామి బ్రహ్మోత్సవము.
 వై ఉత్సవము కొరకు తూర్పు తిరుపతికి
 వెళ్లదలచిన యాత్రికుల సౌకర్యము కొరకు,
 రైల్వే కంపెనీవారు రాక్షసిబాగ్గు కలపువలన,
 మలేషియా, ఇతర ముఖ్యవ్యాపారము లుండుటవలన,
 ప్రత్యేకముగ ఎక్కువ రైలుబండ్లను నడిపింపజాల
 రని, తిరుపతికి వెళ్లదలచిన ప్రజ లందరకు యిందు
 మూలముగా తెలియబరచు చున్నారు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

కరోలా.

హాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్విపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము క అయ్యెలాగున గర్భకోధన గావించును.

క పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
ర. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గారి
లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అలర్జికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, అజలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విను గునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది. నీసా వెల ర. 1-8-0.

కుల్ హట్టి.

ఎరుపుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎరుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము. ఈ సౌల్యార్థక జై పెట్టె 1-కి ర. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిత్ అందుకో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము
368

శ్రీ మధ్యగవర్
గీతారహస్యము

547 అను 1437
కర్తయోగ శాస్త్రము
శ్రీ బాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే వదివ ర్తితము.
ప్రతి 1-కి భర హ్యు. 3-4-0.
వావిళ్ల. రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,
192, ఎస్టేట్, చెన్నపురి. ఈ.

కారణం బి— ఇది శ్రీధర్మచోదని యను కాటకము
శుభముకావలసిన సంస్కరణమునకు మార్గ మందుగా పనిచేసెడి.
అంగుర జడినితీరవలయును కల 0-4-0 రూపేణి వేలు.
అంగురవత్తికాకావలయును, 7 తంబులెట్టిపిడి, మదరాసు.

స్పెనో ఆ న గా వ మి ?
(SPLENOX)

దానిని మీరు ఉపయోగించివారా? కఠినియా, జ్వర
బిళ్లలు, కలబాద మొదలైన వాటిని తక్షణ నశ్యముగా
కుడుతున్న. ప్రతిమందుల హెచ్చులను చూచును.
20 అవున్సులు 1-కి రు. 3-0-0.
P. H. Cramer, Vepery, Madras
1492 Sole Agent for South India.
(531) మంచి బ్లాడ్లకు సిరా. (1261)
అన్ని సిరాలకంటె శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి
చాతైనది. అందరిచేతక మిక్కిలికొని యాదబడినది. ఒకమాత్ర
ఒక బుడ్డినిండ సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి
7 గ్రాములు కల పెట్టె 1-కి వెల రు. 6-10-0 లు.
ఎట్ల, పసుపు పచ్చని సిరాలు గ్రాము 1-కి రు. 1-4-0 లు.
ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషు భాషలో నుండవలయును.
The Manager, Swarnamayi Ink Store,
5, College Square, (W) Calcutta.

ఇనుప వ్యాపారము

మా వద్ద సిగ్గెట్టులు, మా స్వమాత్తు, పెమెంటు
కోర్కారు, అమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలా
యి నుల్లకంబీలు, మేకుపిప్పలు, సోల్టెట్లు, వయర్ నెవి
గు మొదలైన సామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా వున్నవి.
కలలకు కాగితము వ్యాపారము.
అబ్దుల్ అలీ సుహామద్ అలీ కంపెనీ,
(1412) 18, పెంబునాను వీధి, మదరాసు.

పాళ్ళపు వేంకటాచలపట్టితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరసము:— లక్ష్మీచలతుల వేగు రోగులు
ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నారు. ఒక
యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల నీసా తమయొద్ద నుండెనేని
వేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేరొకటి లేదని తామె
సంతోషముగ బల్కులరు. దినజ్వరము, మూడిన బాల్గర
జ్వరములు, నవ్వి పాతము మొదలగునవి తక్షణ గుణముగును.
నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)
2. క్రినివాస లైలం:— వేగు గడ్డకును, నుండుల నొప్పి
పోవుటకును మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.
3. కెక్వాన రాసనం:— దీనిని నేనించినప్పటికండియే
మాత్రమును కట్టక (కలం) వాంతిభేది, కీరభేది, అజీర్ణ
భేదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. బాలసుఖోదము:— విద్దలకు బలకారి; లియ్యరి
మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృశత్వము, కడు
పుబ్బియుండుట, అకలితేకుండుట మొదలగునవి గుణములు.
విద్దలు పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.
5. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రం:— విద్దలకు వయ
స్సు ముడిసినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ
కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీర
వారం, పార్శ్వవాయపు, మలబద్ధం, జ్వరం,
చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
ననేక రోగములను గుణము చేయును. (801)
260 మాత్రలు కల నీసా 0-4-0
కపాళ కర్పూర 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0
కలి కౌవధముతో కూడ అన పానము లేనుగిన పంపబడును.
శ్రీ సీతా రాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీ బాయ్ ల ర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను
యువయోగింపవలయును. దాని సుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు శ్రోత్రవానివలె నుండును.
దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు
యేజుట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389 మదరాసు

(పై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)